

3 Aruba

Ecotech verlaagt
prijs met 8 florin

12 Financieel

‘Miljardenorder Delta
Air Lines naar Airbus’

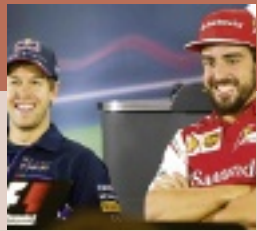
13 Wereld

Dodental door
winterweer VS loopt op

14 Sport

Vettel moet Ferrari
wereldtitel gaan
bezorgen

Kindertelefoon nu ook per app te bereiken

Foto: Marlies van Zeeland

De ministers en vertegenwoordigers van TPH presenteren vol trots de nieuwe applicatie

ORANJESTAD — De Stichting Telefon pa Hubentud (TPH) is vanaf vandaag te bereiken via een gratis app. Waar de vrijwilligers voorheen alleen een luisterend oor konden bieden via de telefoon geven ze nu ook online raad. *Amigoe* spreekt Errol Zebeda, voorzitter van de stichting.

Op de app zit een chat-service waarmee je in contact kan komen met één van de vrijwilligers, legt de voorzitter uit. Daarnaast vind je er informatie over TPH en

over andere stichtingen zoals FADA en Respeta mi. Zebeda vertelt dat de problematiek waarmee de jeugd zich meldt voornamelijk gaat over de relatie met ouders. Daarnaast

is seksualiteit een actueel thema. Minister van Onderwijs en Gezin, Michelle Hooyboer-Winklaar (AVP) was bij de presentatie aanwezig. In een reactie aan *Amigoe* vertelt ze dat de meerwaarde van de stichting, sinds de oprichting vijftien jaar geleden, ruimschoots is aangetoond. “Jongeren moeten toegang hebben tot personen die naar hen luisteren zonder dat ze

direct veroordeeld worden. Gehoor geven aan hun problemen maakt dat we voldoen aan het verdrag van de rechten van het kind en we zo de jongeren bijstaan in hun ontwikkeling, met name in moeilijke tijden.” De app is voorlopig alleen beschikbaar voor Android- en Blackberry-gebruikers. Binnenkort zal de app voor alle telefoons beschikbaar zijn.

‘Meldpunt ongebruikelijke aanstellingen’

Vragen over nieuwe inspecteur

WILLEMSTAD — Onafhankelijk Statenlid Omayra Leeflang had vanochtend forse kritiek op de aanstelling van Gersji Rodrigues Pereira als de nieuwe inspecteur Gezondheidszorg op Curaçao. Tijdens de behandeling van de begroting Bestuur, Planning en Dienstverlening (BPD) haalde Leeflang tal van krantenartikelen aan om te vragen of Rodrigues Pereira wel de juiste man op de juiste plaats is.

Leeflang benadrukte vanochtend veel respect te hebben voor BPD-minister Etienne van der Horst (Pais) en dat hij als minister moet toezien op het integer functioneren van het overheidsapparaat. Dit was voor haar reden om vragen te stellen over Rodrigues Pereira. Citerend uit artike-

len uit de *NRC* constateerde zij dat de nieuwe inspecteur in 2008 was ontslagen in Nederland, nadat hij had toegestaan dat maandenlang operaties in een niet-steriele omgeving hadden plaatsgevonden. In 2013 zou er op St. Maarten verzet zijn geweest tegen zijn voordracht als di-

recteur bij het St. Maarten Medical Center (SMMC) vanwege zijn omstreden verleden. “Hij komt steeds dichterbij. In 2013 was hij op St. Maarten. Nu is hij hier. Eerst als adviseur van de minister en nu als inspecteur. Worden deze mensen niet gecheckt? Dit is informatie die je via Google kunt krijgen. Dat heb ik ook gedaan. Het gaat hier om iemand die in Nederland gefaald heeft en verdacht wordt van corruptie. Wordt bij de overheid niet bij de deur gecheckt, of gebeurt dit pas als iemand in dienst is?”, vroeg het onafhankelijk Statenlid

zich af. Voor Statenlid Hensley Koeiman (MAN) was het verhaal van Leeflang aanleiding om op zijn beurt een pleidooi te houden voor een meldpunt ongebruikelijke aanstellingen (moa). Bij dit meldpunt kunnen ongebruikelijke benoemingen binnen de overheid aan de kaak worden gesteld, aldus het Statenlid. Bij het meldpunt zouden ook ambtenarenbonden betrokken moeten worden, aldus de MAN-leider.

Zie ook pagina 7: Na bijna een jaar weer nieuwe inspecteur Gezondheidszorg

Begrotingsbehandeling 2015:

Zorgen over belastinghervormingen

WILLEMSTAD — Verschillende Statenleden maken zich zorgen over de belastinghervormingen die in aantocht zijn. Dit bleek gisteren tijdens de eerste dag van de begrotingsbehandeling in de Staten. Voor MFK-leider Gerrit Schotte komen deze voorstellen neer op een aflachting van het Curaçaose volk. Maar PS-lid Sherwin Leonora wees erop dat de voorstellen nog in de adviesronde zijn en dat er geen reden is om nu paniek te gaan zaaien.

Tijdens de behandeling van het hoofdstuk Financien waren er tal van vragen over de belastingplannen van Financiën-minister José Jardim (namens onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran). Volgens publicaties in de lokale media gaan deze maatregelen uit van de verlaging van de winstbelasting en inkomstenbelasting. Daarnaast wordt de belastingaftrek aan banden gelegd, voor onder meer onderhouds- en hypotheekkosten. Vooral over dit laatste onderwerp waren er veel vragen vanuit de Staten. PNP'er Humphrey Davelaar sprak tijdens het Statendebat over de plannen van Jardim van een ernstige zaak. Hij gaf aan problemen te hebben met de onroerendesaakbelasting (ozb), die per 1 januari de grondbelasting is gaan vervangen. Er zijn veel klachten over de ozb, aldus Davelaar. Hij drong er bij de regering op aan om met een reparatiewetgeving zoals die van de basisverzekering ziektekosten (bvz) te komen, om zo de negatieve gevolgen van de ozb op te kunnen vangen. MFK-leider Gerrit Schotte

haalde fel uit naar het financieel beleid van de regering en met name van Financiën-minister Jardim. Hij verweet hem Curaçao als een proefkonijn te gebruiken om de theorieën van zijn doctoraalstudie in de praktijk te brengen. Deze theorieën hebben het volk afgeslacht (masakrá), aldus Schotte. Het beleid van Jardim heeft alleen maar tot banenverlies, stijging van de nationale schuld en een vastgelopen economie geleid. Schotte kondigde al in de eerste ronde aan dat zijn fractie tegen de begroting zal stemmen. Onafhankelijk Statenlid Sulvaran accepteerde de aanval op ‘zijn minister’ niet. “We gaan nu alle konijntjes aflachten. Als je dat niet doet, komen er steeds meer”, gaf hij aan. In zijn interventie stond hij stil bij het beleid van de MFK-minister van Financiën, George ‘Jorge’ Jamaloodin, wiens beleid door zijn eigen fractie en coalitie middels een motie in 2012 in de Staten werd afgewezen. Zonder de interventie van Jardim zou Curaçao nu met een groot begrotingstekort hebben

gezet, constateerde Sulvaran. Hij plaatste ook vraagtekens bij de doctorstitel die Schotte heeft gekregen, en wees erop dat eredocoraten vaak worden gegeven in ruil voor diensten of betalingen. Leonora drong er bij de minister op aan om uit te leggen wat de plannen zijn die nu op tafel liggen. Maar hij constateerde dat de belastingvoorstellen nog steeds niet bij de Staten zijn angekommen en dat zij nog een heel traject moeten doorlopen. Alex Rosaria (Pais) hield weer een pleidooi voor een alternatieve manier voor het opstellen van de begroting op Curaçao. De begroting is te klinisch, oordeelde hij, en bevat weinig uitleg hoe belastinggelden ten behoeve van het volk gebruikt zullen worden. Hij trok ook de vergelijking met Nederland. Daar is de belastingdruk net iets hoger, maar krijgt de burger veel meer terug aan diensten en producten, constateerde de Pais-leider. PAR-Statenlid Armin Konket liet in het midden of zijn fractie nu voor of tegen de begroting zou stemmen. Hierbij zal de gele partij kijken naar het recente verleden van de regering. Hij constateerde dat de regering vaak toezeggingen heeft gedaan over investeringen in de economie en prognoses over opbrengsten uit belastingen, maar dat die in de praktijk niet blijken uit te komen.

Minister van Sociale Zaken en Jeugdbeleid:

Integraal jeugdbeleid en koninkrijksplan kinderrechten startklaar

ORANJESTAD — Een integraal jeugdbeleid (IJB) en een plan van aanpak kinderrechten binnen het koninkrijk worden morgen aan de ministerraad gepresenteerd.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

Minister van Sociale Zaken en Jeugdbeleid, Paul Croes

(AVP), legt vandaag, op de Internationale Dag van de Rechten van het Kind, aan *Amigoe* uit waarom dit van groot belang is. “Elke zaak van kindermishandeling of misbruik is er één teveel.” Het integraal jeugdbeleid houdt in dat er duidelijke afspraken op papier staan over hoe de overheid en ngo's samenwerken op het gebied van kinderrechtschending. “Het gaat om samenwerken en het afstemmen van beleid en processen op elkaar. Het probleem was om de verschillende afdelingen binnen de overheid en instanties buiten de regering coöperatief te laten werken. Met alle actoren samen aan tafel is nu dit beleid afgerond”, aldus Croes.

Aansluiting arbeidsmarkt

Van groot belang zijn de rapportages die het verdrag van de Universele Verklaring van de Rechten van het Kind elke vijf jaar vereist. Unicef houdt toezicht op de naleving van het verdrag en doet aanbevelingen. “De laatste aanbevelingen uit 2012 heb ik meegenomen in het IJB en dat is een nieuwe ontwikkeling”, stelt de minister. Concreet voorbeeld is

dat naast de educatieve en cognitieve vorming op school, de jongere ook daarbuiten meer moet participeren in de maatschappij. “Door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of programma's tijdens schooling waardoor de aansluiting op de arbeidsmarkt na school beter verloopt. Want daar zit nu een probleem.” Croes noemt voorbeelden van projecten die nu al operabel zijn zoals het Leerwerktraject en het Sociaal Vormingstraject, maar er zijn ook nieuwe programma's die in de startblokken staan voor volgend jaar, te weten het zogenaamde Jeugdtraject waarbij een jongere zes maanden bij een bedrijf meeloopt.

Vervolg op pagina 2.

**Vader koningin
Máxima
overleden**

BUENOS AIRES — De vader van koningin Máxima, Jorge Zorreguieta, is overleden. Dat melden diverse Argentijnse media op basis van bronnen in het ziekenhuis Fundaleu. Hij overleed aan de gevolgen van leukemie en is 86 jaar geworden.

Bord ‘Ad Kooyman’ onthuld

WILLEMSTAD — De Kaya Kooyman zal voortaan door het leven gaan als de Kaya Adrianus ‘Ad’ Kooyman. Vandaag, op de 75e verjaardag van het bedrijf, is het nieuwe straatbord in het bijzijn van de familie Kooyman, minister Irene Dick (PS) van Onderwijs, Cultuur, Wetenschap en Sport en minister Earl Balborda (PNP) van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning onthuld. De familie legde vanochtend ook een krans bij het graf van Adrianus ‘Ad’ Kooyman, de oprichter van het bedrijf en de naamgever van het nieuwe straatbord.

Foto: Ken Wong

Integraal jeugdbeleid en koninkrijksplan kinderrechten startklaar

Dansende kinderen tijdens de presentatie van de nieuwe app jeugdtelefoon

Vervolg van pagina 1

Ook is EPB San Nicolas begonnen met een pilotproject voor naschoolse opvang, Amigoe schreef daar deze week over. "Met het opzetten van een integraal jeugdbeleid is in 2012 begonnen door de betrokken ministeries. Ik moest dit proces afronden en dat is nu een feit. Daarbij is de insteek genomen om de Unicef aanbevelingen te integreren in dat beleid", besluit de minister.

Schaamte

Voor een gezamenlijke aanpak van de rechten van het kind binnen het Koninkrijk is in april dit jaar een taskforce ingesteld. Sacha Geerman van Directie Sociale Zaken is de trekker vanuit Aruba. "Dit plan wordt mor-

gen ook gepresenteerd en tekent een belangrijke stap in de samenwerking", licht Croes toe. Op Aruba zorgt een kinderrechtencommissie ervoor dat rapportages aan de Verenigde Naties worden gedaan die inzicht in de stand van zaken omtrent kinderrechten. Die commissie moest nieuw leven ingeblazen worden, zo zei de minister al in maart. "De laatste jaren voerde de Dienst Buitenlandse Betrekkingen (DBB) de taak van de commissie uit, maar ik wilde weer terug naar de intentie, namelijk dat de commissie een samenstelling is van alle actoren op kinderrechtsgebied." Croes bracht alle partijen aan tafel en zo zijn nu Sociale Zaken, DBB, Voogdijraad, Stichting Meldpunt, Directie Onderwijs,

Directie Volksgezondheid, Directie Arbeid, CBS, Asociacion di Trabou di e Hubentud (ATHA) en Cede Aruba vertegenwoordigd. Hun taak is om aanbevelingen te doen hoe het internationale verdrag te implementeren, rapportages op te maken voor de Verenigde Naties en de bewustwording van de rechten van het kind te stimuleren. "Bewustwording is van groot belang. Er heerst nog veel taboe en schaamte rondom schending van kinderrechten. Er moet meer gemeld worden en met deze aanpak is er betere afstemming", zegt de minister. Ook al lijkt er volgens hem een dalende tendens van kindermisbruik de laatste jaren, het is niet in absolute getallen te bewijzen. "Niet alles wordt gemeld. En dat moet beter."

25 jaar kinderrechten in de spotlights

ORANJESTAD — Aruba zet zowel kinderen als hun rechten in de spotlights. Het is vandaag namelijk de Internationale Dag van de Rechten van het Kind en tevens de 25e verjaardag van het verdrag dat Unicef en de Verenigde Naties in 1989 hierover aannamen.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

Het verzamelpunt voor een wandeling die in het teken staat van de rechten van het kind, is tegenover het pand van de gouverneur aan de L.G. Smith Boulevard. Vanaf vijf uur kan er ingeschreven worden en om half zes vertrekt de tocht naar het Linear Park, zo laat de organisatie weten die in handen is van de kinderrechtencommissie. Deelname is gratis en de eerste 500 personen ontvangen een T-shirt met daarop de woorden Stop Awo of Stop Nu, ter bewustwording van kindermishandeling en kindermisbruik op het eiland. Gionette van Geest van Buro Sostenemi, of Stichting Meldpunt, lid van de kinderrechtencommissie, vertelt dat zij een centrale rol spelen in de Arubaanse wereld van het kinderrechts en de schending daarvan. Meldingen van kindermishandeling of kindermisbruik komen bij hen binnen en zij brengen de casussen onder bij de meest geschikte instantie zoals de

De organisatie van de wandelocht voor de rechten van het kind.

Voogdijraad of Sociale Zaken of andere organisaties.

Een gezonde smoothie

Ook scholen schenken vandaag aandacht aan de kinderrechten. Zo organiseert kleuterschool Washington een filmavond. De film Frozen wordt morgenavond om half zeven op de school getoond voor een prijs van 2 florin per volwassene en voor de kinderen is toegestaan gratis. Op basisschool Mon Plaisir genoot ieder kind vanochtend van een gezonde smoothie, laat een medewerker aan Amigoe weten. "En we stelden in iedere klas de vraag of ze

weten wat voor dag het vandaag is. Opvallend weinig kinderen zijn echter op de hoogte, maar wij zetten ze in ieder geval in het zonnetje vandaag." Vanwege de toetsweek schenkt Colegio Arubano niet speciaal aandacht aan deze dag, verneemt de redactie van de school. Het verdrag van de Universele Verklaring van de Rechten van het Kind werd op 20 november 1989 aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Inmiddels is het verdrag door 191 van de 193 landen op de wereld ondertekend, ook door Aruba. De landen verplicht

ten zich hiermee tot het beschermen van de rechten van kinderen in hun land. Ze moeten kinderen ook de kans geven om mee te denken en te praten over dingen die voor hen van belang zijn. Ieder land moet elke vijf jaar rapport uitbrengen aan een speciale commissie in Genève. Unicef heeft een belangrijke taak bij het toezicht op de naleving van het verdrag. De VN liet vandaag via haar website weten dat landen de mening van de kinderen moeten betrekken bij de aanpak van de problematiek. "Houd rekening met het kind, laat het kind meepraten."

the plaza CAFE
Iedere vrijdag avond hebben wij heerlijke nasi en bami voor maar \$10,- Iedere vrijdag hebben we ook happy hour van 6PM tot 7PM
Geopend de gehele week van 8,00 am - 01,00 am
Tel. 583-8826

Te koop aangeboden Modeljaar 2015 Brandnew Suzuki Swift GL 1.4 Autm.
Rood Metallic van 30/9/2014 incl. Bluetooth en prachtige 17" riemen. KM <500;
Vraagprijs Afl. 32.000; inl. tel. 5830760/5645255

HOUSE & LAND FOR SALE SAVANETA
US \$319.900
662-2407
OCEAN VIEWS
RENOVATED HOUSE NEAR ZEEROVER
5363 M² PROPERTY LAND

LOTTO PA DEPORTE
- Resultado Diarazon 19 November 2014 -
17 10 11 16 22
1er Premio: No tin ganador Jackpot
2do Premio: No tin ganador Match 4
3er Premio: Tin 11 ganador Match 4
4do Premio: Tin 191 ganador di Afl. 12,00
Joker 33
Proximo sorteo 22 Nov. 2014 Afl. 4,00 pa ticket Afl. 200.000,00
Por yama 583-4475 pa haya e resultado. Letter ganador pa ticket gratis: L

THE CINEMAS thecinemas.aw
Valid till November 26

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
THE HUNGERGAMES: MOCKINGJAY PART 1 daily: 5:45 8:30 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:30 NEW PG-13	THE HUNGERGAMES: MOCKINGJAY PART 1 daily: 5:00 6:00 8:00 9:00 matinee: 2:30 late show: 11:45 NEW PG-13
JOHN WICK daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:15 late show: 11:30 NEW R	JOHN WICK daily: 5:00 7:30 9:45 matinee: 2:15 late show: 12:15 NEW R
BIG HERO 6 IN 3D daily: 5:15 matinee: 12:15 2:45 PG	BIG HERO 6 IN 3D daily: 6:30 matinee: 1:45 4:00 PG
BIG HERO 6 IN 2D daily: 5:30 6:45 matinee: 12:30 3:00 PG	BIG HERO 6 IN 2D daily: 4:30 7:00 matinee: 2:00 PG
THE THEORY OF EVERYTHING daily: 8:00 late show: 11:15 PG-13	THE THEORY OF EVERYTHING daily: 8:15 late show: 11:30 PG-13
A WALK AMONG THE TOMBSTONES daily: 8:15 late show: 11:00 R	A WALK AMONG THE TOMBSTONES daily: 9:30 late show: 12:00 R
SINTEN DIEGO - GEHEIM VAN DER RING daily: 4:30 matinee: 12:00 2:30 G	SINTEN DIEGO - GEHEIM VAN DER RING daily: 2:15 matinee: 2:15 G
THE LIBERATOR daily: 5:45 PG-13	THE LIBERATOR daily: 5:15 PG-13
FURY daily: 8:45 late show: 11:45 R	FURY matinee: 2:00 late show: 11:00 R
ADDICTED daily: 9:15 late show: 12:00 R	THE EQUALIZER late show: 11:45 R
THE BOOK OF LIFE IN 2D matinee: 12:45 3:00 PG	

MATINEE: SATURDAY & SUNDAY | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

FALL IN LOVE WITH PRETZEL
ALL OVER AGAIN
Wendy's
FACEBOOK.COM/WENDYSARUBA

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken
ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

EEN MOOIE + GEZONDE TUIN =
Quality Garden Care
7397943
QSERVICES@GMAIL.COM

La Cabana Beach Resort and Casino
has the following open positions :
Front Office Agents
Security Officers
Asst. Waiter/Waitress (Parttime)
First Cooks
We will provide a competitive remuneration and benefits package. Join the La Cabana Beach Resort and Casino team. We work together to provide excellent service and create a great working environment!
Please apply at: La Cabana Beach Resort and Casino
Human Resources Department
J.E. Irausquin Blvd.250
Tel: 5201100
Email: carline.c@lacabanabrc.com
PREFERABLE LOCALS

KNIPOOG
hair studio
Laat U door ons **EXTRA** verwennen in de maand november...
Geniet van **25% korting** op :
• relaxen • kleurbehandelingen
• highlights/lowlights • permanenten
Tot in de puntjes...
Zuidstraat 5, Oranjestad Tel : 583 0221
www.knipoogaruba.com
Aanbiedingen uitsluitend geldig t/m 30 november, 2014 Alle behandelingen alleen op afspraak.

Special of the MONTH
Dijtham
PAINT, TOOLS 'N FASTENERS
buy 2, and get 1 free!
We've got it!
Dijtham Paint, Tools 'n Fasteners
Schotlandstraat 67 • Oranjestad • Tel. 588 9526
f dijthamAruba • www.dijtham.com

Concurrentiestrijd met Serlimar gestart

Ecotech verlaagt prijs met 8 florin

ORANJESTAD — Ecotech gaat de concurrentiestrijd aan met Serlimar. Op dit moment betalen Ecotech-klanten 33 florin per maand voor het ophalen van hun vuilnis. Het bedrijf verlaagt haar prijs naar 26,50 florin per maand. Dat is het bedrag dat huishoudens betalen die de container laten legen door overheids-bedrijf Serlimar.

Ecotech biedt haar klanten vanaf het nieuwe jaar de mogelijkheid om per maand, per kwartaal of per jaar te betalen. Per kwartaal betalen klanten 75 florin en per jaar 300 florin, precies dezelfde bedragen die Serlimar rekent vanaf 2015.

Het grote verschil tussen de twee bedrijven is dat Serlimar het vuil afvoert naar de overvolle dump, het Parkietenbos, en Ecotech vuil verwerkt tot een bruikbaar gas. Het bedrijf gebruikt namelijk sinds kort de ‘Waste to Power’ voor een duurzamer milieu. Daarnaast kondigde Ecotech vanmorgen naast de prijsverlaging ook nog

een andere actie aan om hun vijftienjarig jubileum te vieren. Klanten die zich in november aanmelden als klant worden in december gratis geholpen.

Afvalheffing

Serlimar kondigde vorige week aan dat het ophalen van huisvuil per 1 januari geld gaat kosten. Eerder werd het huisvuil wekelijks gratis opgehaald, terwijl klanten van Ecotech hiervoor betaalden. Serlimar werd namelijk sinds 2009 bijgestaan door de overheid, maar sinds jaar en dag was dit bedrag niet toereikend meer, stelde Serlimar-directeur Richard Fingal enkele weken geleden. Hij sprak van kostenstijgingen op het

Ecotech presenteert nieuwe prijzen

gebied van benzine, materiaal en innovaties op het ge-

bied van vuilniswagens en vuilverwerking. Bovendien stopt de verkapte subsidie van de overheid.

Rumoer

Op de heffing volgden veel verontwaardigde reacties in de samenleving en met name Ecotech-klanten waren gepikeerd. Zij moesten

deze zogeheten belasting op afval in eerste instantie namelijk ook gaan betalen aan Serlimar. De directie van Ecotech liet het er niet bij zitten en nam een advocaat in de arm. Uiteindelijk hoeven burgers en bedrijven die gebruik maken van Ecotech, geen geld te betalen aan Serlimar.

‘Ze schilderde me af als junk’

9 maanden cel voor agressieve ex-man

ORANJESTAD — “Ik was het zat dat mijn ex mij als drugsverslaafde afschilderde”, zo verklaart de 51-jarige Wilfred H. de aanval op zijn ex-vrouw met een machete. Na meerdere malen op de vrouw te hebben ingehakt, reed hij naar zijn huis en stak zijn huis en auto in brand. Voor de rechter in eerste aanleg genoeg reden om hem in ieder geval negen maanden onvoorwaardelijk in KIA op te sluiten.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Op 13 mei van dit jaar wandelde het slachtoffer op straat richting haar huis toen H. haar passeerde in zijn auto. Hij sommeerde haar in zijn auto te stappen, want hij had een hartig woordje met haar te spreken. Volgens hem schilderde de vrouw, met wie hij sinds 2004 samen is, hem namelijk in de hele buurt af als een drugsverslaafde. “Ja, ik gebruikte in de periode van 26 maart tot 13 mei inderdaad dagelijkse grote hoeveelheden drugs, maar dat betekent toch niet gelijk dat ik een junk ben?” probeert

H. de rechter te overtuigen. Eenmaal samen in de auto ontploft H. van woede. Hij pakt de machete, die hij toevallig achterin zijn auto heeft liggen omdat hij zijn moeder wilde helpen met tuinwerkzaamheden, en begint hiermee op zijn ex-vriendin in te slaan. Dan wordt het, zo bezweert H., zwart voor zijn ogen. Het eerstvolgende moment dat hij zich weer kan herinneren staat zijn stiefdochter voor hem en roept hem tot de orde. Achter haar ziet hij een glimp van zijn bebloede ex-vriendin. Ze is zeker zes keer gestoken, maar de wonden zijn niet diep en ze verkeert niet in levensgevaar. In een vlaag van paniek om wat hij gedaan heeft, rijdt hij vervolgens naar eigen zeggen naar zijn huis, dat is een drukke woonwijk staat. Hij overgiet zowel zijn huis en auto met benzine en steekt alles in brand. Zelf gaat hij in het huis zitten en hoopt dat hij sterft voordat iemand hem vindt. Maar zijn poging mislukt. Zijn burenvinden hem op tijd en brengen hem naar het ziekenhuis.

Brandstichting

H. heeft niet alleen zijn vrouw geweld aangedaan

maar door zijn huis en auto in brand te steken heeft hij het risico genomen nog veel meer schade aan te richten, zo stelt de officier van justitie. De brand had over kunnen slaan naar nabij gelegen huizen. Naast een poging tot zware mishandeling beschuldigt zij hem van brandstichting. Zij eist 18 maanden gevangenisstraf, waarvan negen maanden voorwaardelijk. Daarnaast eist zij een proeftijd van drie jaar als stok achter de deur en ondertoezichtstelling van stichting Reclassering. De rechter gaat met de officier van justitie mee, maar verkort de proeftijd naar twee jaar.

Tranen

Het slachtoffer, aanwezig op de publiektribune, barst bij de herinnering aan het voorval in mei in tranen uit. Ondanks dat haar gesnotter duidelijk te horen is, kijkt H. niet één keer naar haar om. Wel zegt hij spijt te hebben, met name omdat zijn stiefdochter, zijn prinsesje, bij het voorval betrokken was. Ook is hij bang voor het moment dat hij weer vrijkomt. “Ik heb geen huis meer, geen auto, geen baan en krijg geen respect meer, iedereen weet nu dat ik drugs gebruik.”

Tijdelijk onderdak voor leerlingen Reina Beatrix

ORANJESTAD — Vanaf aanstaande maandag krijgen de leerlingen uit klas 1 en 2 van de Reina Beatrix school hun les in het YMCA in Dakota. De leerlingen van klas 3 tot en met 6 volgen vanaf dan onderwijs in het gebouw van DOC-opleidingen. De school sloot twee weken geleden noodgedwongen haar deuren wegens veiligheids- en gezondheidsredenen voor leerlingen en leerkrachten.

De basisschool moest in totaal onderdak zoeken voor maar liefst twaalf klassen. Dit was een heuse zoektocht en nam twee weken in beslag. Docenten, Dienst Publieke Scholen (DPS), Directie Onderwijs en Dienst Openbare Werken (DOW) staken de koppen bij elkaar voor een mogelijke oplossing. Uiteindelijk kwamen zij op YMCA voor de jongste leerlingen, omdat hier ook genoeg mogelijkheden zijn om buiten te spelen. De oudere kinderen

volgen hun lessen voorlopig in het gebouw van DOC-opleidingen Aruba. Deze locatie werd al eens ingericht voor het basisonderwijs. Basisschool Mon Plaisir verkaste de lessen vorig jaar namelijk ook naar deze locatie.

Asbest

De voornaamste reden voor het definitief sluiten van de school was de asbest die was aangetroffen in het gebouw. Daarnaast sprong een waterleiding, waardoor de school niet meer goed begaanbaar was. Onderwijs-minister Michelle Hooyboer-Winklaar (AVP) werd gealarmeerd en zij besloot dat de school zijn deuren moest sluiten. “De veiligheid en gezondheid van de leerlingen en de leerkrachten is mijn prioriteit, alle beslissingen die ik maak zijn hierop gebaseerd”, zo luidde de reactie van de Winklaar vorige week. In de komende periode wordt de school op

IN HET KORT

Tragische gebeurtenis

Bij Seroe Colorado trof een politieursurveillance een grijze auto aan die vast zat en verlaten was. De auto was niet op slot en persoonlijke bezittingen van de bestuurder lagen er nog in. De politie kon vaststellen dat de auto behoorde aan Milton H. Men zocht contact met hem, maar kon slechts zijn moeder bereiken die van mening was dat Milton bij zijn broer in Malmok was, hetgeen niet het geval was. Vanmorgen kreeg deze gebeurtenis een zeer tragische wending. Het levenloze lichaam van Milton werd aangetroffen bij Boca Grandi. Om 7:17 uur stelde de dienstdoende arts de dood vast. Het lichaam is door de politie niet vrijgegeven, omdat ze nader onderzoek gaat doen.

Bivakmuts

De bewoner van een huis in Savaneta kreeg de schrik van haar leven. Ze hoorde ’s nachts een geluid en ging vervolgens de ramen en deuren controleren. Bij één raam keek zij recht in de ogen van een man die geheel in het zwart gekleed was en een bivakmuts droeg. Ze schreeuwde en riep dat ze de politie zou bellen. Daarop verdween de onbekende persoon.

Vernielingen

Watersportbedrijven waren

het slachtoffer van vandalen. Bij Clouds Watersport werden met een scherp voorwerp zes parasols vernield. Ocean Faith Watersport deed ook aangifte van vernieling. Men had een bananenboot en een *aquaglide trampoline* vernield, wederom met een scherp voorwerp.

Autodieven gepakt

Op het strand tussen Divi Divi en Tamarijn betrapte een man twee jongens die iets uit zijn auto probeerden te stelen. Ze vluchtten weg, maar hij kon de politie een goede beschrijving geven. Met die beschrijving lukte het de agenten om de jongens op te sporen en aan te houden. Het ging om twee EPB-scholieren. Ze bekenden de poging tot inbraak en enkele andere diefstallen in auto's. Ze werden stevig toegesproken en moesten vooral hun vrienden vertellen zich te onthouden van dit soort activiteiten.

Gestolen scooter

In Kadushi Largo verdween een scooter die voor een huis geparkeerd stond. Er waren drie jongens gesignaleerd die alleen donkere kleding droegen.

Het gaat om een donkerblauwe scooter van het merk Baja met een sticker van Looney Tunes op de achterkant.

grote schaal gerenoveerd. Nog onbekend is wanneer de leerlingen weer intrek zullen nemen in het pand aan de George Madurostraat in Oranjestad.

Renovatie

De Reina Beatrix school is niet de enige school op Aru-

ba die te kampen heeft met zwaar achterstallig onderhoud. Volgens de onderwijsminister zijn er meerdere scholen waar al 50 à 60 jaar geen renovatie werkzaamheden meer zijn verricht. Ze laat weten momenteel te werken aan een plan om deze renovaties aan te pakken.

Dimas wil opgelopen achterstand aanpakken

ORANJESTAD — Ondanks de sluiting van het kantoor aan de Paardenbaaistraat gaat het werk gewoon door, vertelt Kathleen Paskel, directeur Directie Beleid, Toelating en Integratie Vreemdelingen (Dimas) in een interview met Amigoe. Maar doordat het werk handmatig gebeurt, worden behandelingstermijnen overschreden en loopt de dienst achterstand op. “Daarom zijn we nu bezig met het maken van een plan van aanpak om de opgelopen achterstand weer in te halen.”

En dat moet volgens haar direct bij terugkeer in het nieuwe kantoorpand in werking treden. Dan moet duidelijk zijn hoe de achterstand moet worden weggewerkt, in welk tijdsbestek en welke medewerkers dit gaan doen.

In kennis gesteld

Clënten worden ontvangen door medewerkers van Dimas in de alternatieve frontoffice aan de Engelandstraat en ook zijn er twee backoffices ingericht op twee andere locaties. “Maar alles moet handmatig gebeuren omdat we niet met onze systemen kunnen werken.” En dat betekent dat voor zowel nieuwe als oude aanvragen de behandelingstermijn veel langer is dan normaal. “Hier zijn en worden de cliënten van op de hoogte gesteld”,

Dimas

maakt Paskel duidelijk.

Overmacht

Volgens haar is er wettelijk ook ruimte voor het verlenen van de behandelingstermijn. “De normale termijn is 12 weken en dit kunnen we nog eens met 12 weken verlengen.”

Maar ze voorziet, ondanks deze mogelijkheid tot verlening, dat de behandelingstermijnen worden overschreden. “Klanten kunnen hier officieel bezwaar tegen aantekenen indien dit ook daadwerkelijk het geval is.” Ze hoopt echter op begrip. “Dit is echt

overmacht.”

Geen pretje

Volgens haar stellen de medewerkers zich zeer bereidwillig op in de huidige situatie. “Dat wil ik echt benadrukken.” Ze maakt duidelijk dat het voor de medewerkers zeker geen pretje is om niet met de juiste systemen te kunnen werken, boze klanten te woord staan en klanten te moeten teleurstellen. Maar er is zeker ook begrip voor de aanvragers. “Door deze situatie komen mensen die bijvoorbeeld op het punt staan om te vertrekken uit Aruba ernstig in de problemen, zij zijn hierdoor genood-

zaakt om hun reis uit te stellen met alle gevolgen van dien.” Ze hoopt dan ook dat ze zo snel mogelijk weer in het pand aan de Paardenbaaistraat kunnen trekken. “En dat deze keer alles echt in orde is.”

Vanuit huis

Overigens zit er volgens Paskel niemand betaald thuis. Met uitzondering van de zieken, is iedereen aan het werk, laat ze weten. “Maar op de alternatieve locaties voor de frontoffice en backoffice is niet altijd voor iedereen ruimte, dus er wordt door sommigen ook wel eens vanuit huis gewerkt.”

Felipe Construction & Consultancy NV
Wenst U mede te delen het overlijden van

Mr. Inocencio Felipe Tromp

Oprichter en ex directeur van
Felipe Construction
Tevens vader van onze directeur
Omar F. Tromp

Het rouwdienst neemt plaats Zaterdag 22 November 2014
Vanaf 2.00 pm – 4.00 pm
Te Sagrado Curazon te Savaneta

Management, personeel van Felipe Constructions & Consultancy N.V.
Wensen hun innige deelneming aan de familie van onze directeur
Omar F. Tromp te betuigen

Mogelijkheid om te condoleren: vrijdag 21 November 2014 vanaf 7.00 pm – 9.00 pm
te Aurora Funeral Home, Cumana.

Verdwenen Monumenten

Plaza Supermarket

Plaza Shopping Center afgebrand ; Royal Plaza Mall op dezelfde plaats.

door Evert Bongers

In de jaren zestig van de afgelopen eeuw was 'La Esperanza' de grootste *supermarket* van Aruba. La Esperanza had drie vestigingen. In het voormalige Lago Commissary-gebouw in San Nicolas, waar destijds alleen werknemers van de raffinaderij hun inkopen mochten doen, was het La Esperanza Discount House gevestigd. Dat pand werd later de coöperatieve supermarket Coruba; nu is het wasserij BSL. De tweede vestiging van La Esperanza was in Pos Chiquito, in het grote pand van de Dienst Technische Inspectie (DTI) waar autokeuringen plaatsvonden. De derde vestiging was in Oranjestad, op het

terrein dat begrensd wordt door de Havenstraat, de Weststraat en de L.G. Smith Boulevard. Eulogio en Frans Wever waren directeuren van de nv. Op 1 oktober 1971 werd La Esperanza nv overgenomen door Henderson Aruba nv, een dochterbedrijf van het Curaçaose Henderson-concern dat met deze stap ook op Aruba voet aan de grond kreeg. De overname betrof alleen de supermarkt in Oranjestad. De heren Wever traden af als directeuren. In november 1971 was de opening van Henderson Supermarket. In juni 1973 hield Henderson een prijsvraag voor een nieuwe naam voor de supermarkt en een nog te bouwen uitbreiding met winkels: er kwamen duizenden

inzendingen binnen. In augustus kwam de jury, onder leiding van notaris Lacle, met de uitslag: de naam 'Plaza Shopping Center Aruba' was de winnaar. Bij diezelfde gelegenheid kondigde Roel Lubberts, directeur-manager van Henderson, aan dat er zes winkels zouden worden bijgebouwd aan de kant van de Havenstraat, een investering van ruim honderdduizend gulden. Eind januari 1975 werd het moderne winkelcentrum, met een nieuwe vleugel met tien winkels, door gezaghebber Jossy Tromp geopend. De *Amigoe* van 24 april 1984 bericht: "Een felle uitslaande brand in Plaza Shopping Center aan de L.G. Smith Boulevard/Hoek Weststraat in Oranjestad heeft in de och-

Henderson Supermarket

tenduren van Goede Vrijdag (20 april) de daarin gevestigde Plaza Supermarket en een aantal kantoren volledig in as gelegd. Het later aangebouwde gedeelte waarin onder meer de fotozaak van Van Kessel, Plaza Bookstore en andere zaken gevestigd zijn, bleef behouden en liep geen schade op dankzij het krachtdadig optreden van de brandweer. Ongeveer driekwart van de supermarkt ging in vlammen op. De schade van deze brand ligt tegen de twee miljoen gulden. Het geheel was verzekerd." Plaza Supermarket werd nooit herbouwd. Op dezelfde locatie was het gebrek aan parkeerruimte al een groeiend obstakel voor de klanten. Supermarkten zoals Pueblo vulden de leegte die ontstond bij de verdwijning van Plaza Supermarket. Wat overbleef waren de winkels aan de Havenstraat die aan de vlammenzee waren ontsnapt en de tegelvloer van de supermarkt die na afbraak van de ruïne nog grotendeels intact bleek te zijn. Skateboardende jeugd heeft daar jarenlang hun hart kunnen ophalen. Er bleef dus een grote open ruimte over die gedeeltelijk werd opgevuld door de eerste locatie van Café The Paddock, die jaren later ver-

La Esperanza Supermarket

kaste naar de huidige locatie aan de waterkant, naast de fruitstallen van de barkjes. De wijdsde tegelvloer voor het café was een heel groot terras en live bands, die voor het café kwamen optreden, zetten hun trailer daar neer, midden op die gigantische dansvloer. De winkels aan de Havenstraat en het pand van Café The Paddock moesten in de jaren '90 wijken voor de nieuwbouw van het pom-

peuze, drier verdiepingen-hoge winkelcentrum Royal Plaza Mall, dat met deze naam refereert aan de in de vlammen opgegane supermarkt. Hetzelfde geldt ook voor de Plaza Bookshop, die nu op een andere locatie ook nog steeds dezelfde naam voert.

Wie zich nog iets herinnert van de andere zaken die er daar waren, denkt vooral terug aan de restaurants (West Dinette, New York Pizza) en aan de discotheek Blue Wave. Plaza Shopping Center, ook zo'n (verdwenen) plaats vol herinneringen.

Aruba is rijk aan monumenten. Maar er zijn ook mooie, oude panden geweest die vervallen raakten en moesten worden afgebroken. Zij hadden wellicht hun functie verloren en moesten wijken voor nieuwbouw. Deze serie artikelen gaat over die verdwenen 'monumenten', Monumenten der Herinnering. Reacties: bongersaruba@hotmail.com.

Overleden

Gino V. Bello	13-11-2014
Sra. Sofia I. Kock – van Thijs	14-11-2014
Ricardo A. Tjie-A-Loi	15-11-2014
Carlina E. Mathilda – Barges	15-11-2014
Elma T. Dabian	16-11-2014
Michael E. Winterdaal	16-11-2014
Eithel A. Bernabela	17-11-2014
Inocencio F. Tromp	17-11-2014
Sra. Vda. Josefa Gomes – Koolman	17-11-2014
Sr. Roberto Maduro	18-11-2014
Silvinia E. Werleman – Geerman	18-11-2014
Carmen D. Tromp – Jones	18-11-2014
Egberto A. Gomes	18-11-2014
Haime Yarzagaray	18-11-2014
Agapitus C. Meyer	19-11-2014

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/ 582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP
Huiselijk geweld!

Met veel verdriet kondigen wij het overlijden aan van

Mevr. Sofia (Mafia) Isabel Kock- Van Thijs Coronel

Schoonmoeder van Franklin Hoevertsz,
directeur Utilities Aruba N.V.

De uitvaart neemt plaats op donderdag 20 November 2014
van 14.00 uur - 16.00 uur te Pro Cathedral San Francisco en
vervolgens per stoet naar de kerkhof.

Moge Sofia in vrede rusten.

UTILITIES ARUBA NV

Caribbean Cinemas
100% Digital HD

MEGAPLEX 8
caribbeancinemas.com/aruba
LIKE OUR NEW FACEBOOK PAGE
[Caribbean Cinemas Aruba](https://www.facebook.com/CaribbeanCinemasAruba)

THE MOST SPECTACULAR THEATRICAL EVENT
RETURNS TO THE BIG SCREEN OF CARIBBEAN CINEMAS

The Metropolitan Opera HD LIVE

ROSSINI
Il Barbiere di Siviglia
NOV 22 1:55 PM LIVE

Exclusively at **CARIBBEAN CINEMAS**, you can experience this grand presentation transmitted **LIVE** in more than 2,000 Movie Theaters in 69 Countries around the world, directly from The Metropolitan Opera House in New York.

ROSSINI
Il Barbiere di Siviglia
DEC 3 6:00PM ENCORE

TCHAIKOVSKY/BARTOK
Iolanta / Bluebeard's Castle
FEB 14 1:30PM LIVE
FEB 25 6:00PM ENCORE

WAGNER
Die Meistersinger von Nürnberg
DEC 13 1:00PM LIVE
JAN 24 1:00PM ENCORE

ROSSINI
La Donna del Lago
MAR 14 12:55PM LIVE
MAR 25 6:00PM ENCORE

MASCAGNI/LEONCAVALLO
Cavalleria Rusticana / Pagliacci
APR 25 12:30PM LIVE
MAY 6 6:00PM ENCORE

LEHAR
The Merry Widow
JAN 17 1:55PM LIVE
JAN 28 6:00PM ENCORE

OFFENBACH
Les Contes d'Hoffmann
JAN 31 1:55PM LIVE
FEB 11 6:00PM ENCORE

The Metropolitan Opera HD LIVE

AT CARIBBEAN CINEMAS MEGAPLEX 8, PALM BEACH PLAZA
TICKETING INFORMATION

586-0074 - Monday to Friday - After 3:30 PM
- Saturday and Sunday - After 1:00 PM

AWG 50,00 Adults Per person, per function.
AWG 45,00 Seniors Tax included.

ENCORE PRESENTATIONS SUBJECT TO CHANGE

The Met Live in HD series is made possible by a generous grant from its founding sponsor **The Neubauer Family Foundation** • Global corporate sponsorship of The Met Live in HD is provided by **Bloomberg** • The HD Broadcasts are supported by **Toll Brothers**

Palm Beach Plaza | Aruba | 586-0074

FRESH 104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Angela's Happy Hour
(Ma t/m Vr: 10 - 12pm)
Angela Tiemens

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Sales: (297) 593 0705
Email: info@fresheruba.com
[facebook.com/fresheruba](https://www.facebook.com/fresheruba)

KLM viert 80 jaar Aruba

ORANJESTAD — KLM vliegt dit jaar precies 80 jaar op bestemming Aruba. Na een vlucht van ruim 54 uur landde in december 1934 het toestel voor de eerste keer op het eiland. Voor de gelegenheid heeft het bedrijf verschillende festiviteiten georganiseerd.

Afgelopen zaterdag vierde personeel van KLM samen met genodigden het jubileum bij het Divi Phoenix Resort. Max Smits, General Manager Air France KLM Dutch Caribbean, Greater Antilles & Suriname laat weten trots te zijn dat het bedrijf Aruba en Nederland nu al 80 jaar met elkaar verbindt. “Wij kijken ernaar uit om onze relatie met Aruba te blijven verstevigen en wederzijdse successen te realiseren”, aldus Smits.

Festiviteiten
KLM wil het 80-jarig jubile-

um graag vieren met de gehele Arubaanse bevolking. Daarom heeft het bedrijf meerdere festiviteiten georganiseerd. Zo is er een speurtocht opgezet waarbij vindsters van de KLM-koffer kans maken op een retourticket Amsterdam. Voor de jongsten onder ons is er een ‘Reis van je Dromen’-

actie. Kinderen tussen de 6 en 12 jaar oud kans maken op tickets naar de bestemming van hun dromen. Tot slot gaat KLM mede 80-jarigen in de maand december extra verrassen. Meer informatie over de winacties is te vinden op de Facebookpagina van KLM Dutch Caribbean.

Weekendagenda

In deze weekendagenda staan activiteiten voor vrijdag tot en met zondag (en ook tijdens lange weekenden). Tips hiervoor zijn welkom, doorgeven kan tot uiterlijk woensdagmiddag via arubaredactie@amigoe.com.

Vrijdag	
Wat	: Bus di Salud
Waar	: Botica Paradera
Wanneer	: 08:00 - 15:00
Wat	: Internationaal Beachtennis-toernooi
Waar	: Eagle Beach
Wanneer	: 09:00
Wat	: Caribbean Pan Night
Waar	: Main stage Paseo Herencia
Wanneer	: 20:00
Wat	: Cos di hende ta dushi
Waar	: Club Hipsz
Wanneer	: 22:00
Zaterdag	
Wat	: Fada Fun Walk 5/10km
Waar	: Fishermanshut
Wanneer	: 06:00

Wat	: Internationaal Beachtennis toernooi
Waar	: Eagle Beach
Wanneer	: 09:00
Wat	: Opera: Il Barbiere di Siviglia
Waar	: Caribbean Cinemas
Wanneer	: 13:55
Wat	: Turn down 4 what
Waar	: Confession Club Aruba
Wanneer	: 22:00
Zondag	
Wat	: Internationaal Beachtennis toernooi
Waar	: Eagle Beach
Wanneer	: 09:00
Wat	: Kerkdienst
Waar	: Kapel Marinierskazerne Savaneta
Wanneer	: 09:30
Wat	: After Party Beachtennis-toernooi
Waar	: Eagle Beach
Wanneer	: 21:00

COLUMN ZEE

Mannendag

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Het was gisteren de Dag van de Man en dat overviel me een beetje. “Wat zijn jouw mannenproblemen?” kreeg ik te horen toen ik ’s ochtends het redactielokaal van de *Amigoe* binnenstapte. “Vrouwen”, was mijn flauwe antwoord, maar dat was meer omdat ik geen goed antwoord wist te geven. Deze week bestaat de redactie geheel uit vrouwen en die zaten wat in de maag met het onderwerp. Aan mij hadden ze niets, minister Paul Croes zouden ze dan maar bellen, het is zijn afdeling. Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Een jaar geleden waren onze ministers nog goed bereikbaar, het laatste half jaar lijkt het alsof ze zich wat verscholen houden. Paul Croes was niet beschikbaar. Natuurlijk zijn er echte mannenproblemen, maar die lijken me bespaard te blijven. Machocultuur, huiselijk geweld, het ontbreken van vaderfiguren, dat zijn zaken die voor veel mannen en jongens een rol spelen en er is een stichting die daar nu mee aan de slag gaat. Dat leverde gelukkig wel een interessant artikel op. Ooit, middenin de feministische golf die de wereld overspoelde, heb ik meegedaan aan een mannenpraatgroep. Het was een idee van een van mijn vrienden. Onze vriendinnen waren actief in de vrouwenbeweging, hij wilde daar wel iets tegenover stellen. Het was in de mode en ik besloot om maar mee te doen. Ik weet niet of dat zo verstandig was, ik ben niet zo’n groepsmens. Zo’n groep heeft ook een eigen dynamiek en een aspect daarvan is dat men gezamenlijk graag iets zoekt om zich tegen af te zetten, een soort

gemeenschappelijke vijand. Die rol viel mij al gauw ten deel. Eerlijk gezegd vond ik dat men meestal met flut problemen kwam aanzetten. Vooral fouten van vaders bleken gevolgen gehad te hebben op het leven van de groepsgenoten. Daar vertellen ze over en ik vond dat ze vaak schromelijk overdreven. Mijn vader heeft stomme dingen gedaan in mijn opvoeding, ik heb hetzelfde gedaan in de opvoeding van mijn kinderen en die zullen te zijner tijd ook wel de nodige missers hebben. Daar loop je dan wel mee rond, maar dat hoeft je niet zo te exploiteren. Word toch volwassen, dacht ik vaak als iemand zijn verhaal vertelde. Natuurlijk was ik wel zo verstandig om dat soort dingen niet in de groep te gooien. Ik volgde het gesprek aandachtig en probeerde mijn steentje bij te dragen. Waarschijnlijk ben ik een slecht toneelspeler, want de groepsliden prikten daar doorheen. Het kan ook komen doordat iedere humor verboden leek tijdens de sessies en dat ik me niet altijd aan die regel kon houden. Wat relativering kon geen kwaad, dacht ik, maar dat was fout gedacht. Tijdens iedere bijeenkomst kreeg ik wel een keer de wind van voren. Bij de eerste sessie stelde

iedereen zich voor. “Hallo, ik ben Dinges”, zei één van de mannen. “Ik ben homo”, had hij nog kunnen toevoegen, maar dat was wat overbodig. Hij kwam meestal in een lila tuinbroek naar de bijeenkomsten, bewoog en praatte op een vrouwelijke manier. Moet kunnen, dacht ik toen en denk ik nog steeds. Tijdens de vierde of vijfde sessie nam hij het woord. Wel zo’n twintig minuten. Niemand begreep eerst waar hij naar toe wilde, maar langzamerhand kreeg het toch vorm: hij kwam voor ons uit de kast. Ik vond dat wel komisch, dat hij niet begreep wat voor indruk hij op anderen maakte en dat de conclusie van zijn moeizame verhaal voor ons al binnen een paar seconden op de eerste bijeenkomst duidelijk was geweest. Niet lachen, hield ik mezelf voor, dit is een serieuze zaak. Toch richtte de volkswede zich weer op mij. Na die sessie ben ik maar niet meer naar de mannenpraatgroep gegaan. Mijn vriend hield het nog twee bijeenkomsten vol en haakte toen ook af. Achteraf gezien jammer, want nu kon ik geen uitleg geven aan de Amigoreductrices. Ook jammer dat Paul Croes de telefoon niet opnam, ik had graag iets gehoord over zijn mannenproblemen.

Den Cayente

Lekker zen

Ariën Rasmijn (1975) is freelance journalist. Naast zijn publicaties in Amigoe en diverse andere media schrijft hij in deze column regelmatig over nieuws en politiek in Aruba. Hij stelt reacties op prijs via: arubadencayente@gmail.com.

De suppletore begroting - plus drie andere begrotingen en, o ja, de bbo op de zorg - wordt behandeld. En natuurlijk is het weer raak in de Staten. MEP klaagt - terecht - bij de gouverneur dat zij, nu in de centrale commissie afgesproken is om toch maar te gaan voor blanco verslag, geen schriftelijke vragen meer kan stellen. De afspraak was kennelijk anders. AVP stelt dat MEP niet bij de centrale commissie aanwezig was waarin het besluit om te wijzigen viel. Of bij welke andere commissie dan ook. Als dat waar is, dan laat MEP de kaas van haar boterham wel erg makkelijk wegeten. En hoewel het misschien niet netjes is, afspraak is immers afspraak en budgetrecht is heilig, de keus voor blanco verslag is niet echt onverwacht. De regering heeft haast om met name de suppletore begroting goedgekeurd te krijgen. Nederland kijkt namelijk mee. Nederland kijkt altijd mee.

Bijbruinen

Van Zwol komt weer langs om bij te bruinen en om details bij te werken met de regering. De suppletore begroting van 2014 is een co-productie van Aruba, Binnenlandse Zaken en Cft. Het College gaat de begroting van 2015 ook toetsen en daarna blijven ze aanwezig op de achtergrond. Want wanneer de Fiscal Council - met daarin een stoel voor de Rijksministerraad - vanaf 2016 de begrotingen op evenwicht en duurzaamheid gaat toetsen kan haar secretariaat altijd blijven leunen op de expertise van het College. En daarmee heeft Mike Eman een van zijn beste politieke zetten ooit gespeeld. Alles leek er namelijk op dat Aruba onder permanent financieel toezicht zou komen te vallen. Dat is nu eigenlijk ook het geval, een beetje. Het is namelijk een stuk minder uitgesproken. Er staat geen kantoor in Oranjestad met Cft in koeienletters op de pui. Het toezicht is op afstand en indirect.

Papieren tijger

Voor een bewindvoerder is het belangrijk om niet gezien te worden als een papieren tijger. En zeker hier, waar niet het parlement maar de minister de echte macht heeft, is het van belang dat je handtekening dat gewicht blijft houden. Dan blijven mensen naar je omkijken wanneer je een begrafenis binnenloopt. Dan blijven ze in de rij staan om met je te praten en om een gunst te vragen. Je wil niet voor half worden gezien omdat een macamad uiteindelijk het laatste woord heeft. En zo is het misschien altijd wel geweest, het

beeld voor lokale consumptie is wat telt. De harde baas, die strak in het pak uit de auto stapt, gevolgd door zijn *eunuchs* en, met een beetje mazzel, een knappe assistente. Dat beeld blijft niet alleen min of meer bewaard onder de afspraken die nu zijn gemaakt, het is het beste deal die Mike eruit heeft weten te slepen. Nu is het een kwestie van deze begroting en die van 2015 afronden, zodat Cft weer achter de struiken en uit het zicht kan verdwijnen. Voor een premier die na een hongerstaking door het hele Koninkrijk werd beschimpt, naar de koele kikker die na zo’n deal lekker zen-rondjes gaat rijden op de kartbaan spreekt niet alleen van veerkracht. Het is een bonafide wederopstanding.

Cft-light

De vraag is nu, wat vinden wij met z’n allen van deze Cft-light? Ik heb mensen gesproken die vinden dat inmenging van een Cft funest zou zijn voor ons vermogen en wil om dingen zelf op te lossen. Dan is er toezicht en wie weet zelfs dwingend advies op de achtergrond om dingen aan te passen, maar wat leren wij er zelf van? Ik denk zelf dat het de mogelijkheid biedt na dertig jaar om niet alleen onze zaken op orde te krijgen, maar ook om die adviezen als handvaten te gebruiken om in de toekomst er bovenop te blijven. Op papier zijn we gelijkwaardige partners, in de praktijk niet. Nog niet. Ik zeg: maak gebruik van de situatie, leer ervan en word sterker, gelijkwaardiger in de praktijk. Een geschillencommissie is een goed idee, om maar niet te beginnen over een misschien wat eerlijkere stemverdeling binnen de Rijksministerraad en de Raad van State. Nog mooier is een werkelijkheid waarbij ze niks op te merken hebben, omdat er qua universeel *good governance* simpelweg niks op te merken valt.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/ 582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

11 december 2014 | Oranjestad | Aruba

Dag van het Commissariaat 2014

Goed toezicht is niet meer vrijblijvend

Door de maatschappij en de politiek wordt steeds meer verwacht van commissarissen en toezichthouders. Zij moeten voorkomen dat er te grote problemen ontstaan. Achteruitkijken en controleren volstaat niet meer, ze moeten ook vooruitkijken en adviseren.

Een gezond beheer volgens de principes van goed bestuur is de beste garantie voor organisaties om hun maatschappelijke en sociale doelstellingen te realiseren. Het is dan ook niet vreemd dat goed toezicht steeds minder vrijblijvend is.

Tijdens de Dag van het Commissariaat behandelen deskundigen op het gebied van goed bestuur de ‘ins & outs’ en huidige ontwikkelingen op dit gebied en bieden u bruikbare handreikingen voor de praktijk.

Voor wie Leden van algemene besturen, dagelijkse besturen en raden van toezicht, raden van commissarissen, leden van directies en managementteams van profit en non-profit organisaties en andere belangstellenden.	Tijd Voertaal Investering Dresscode 15.00-18.00 uur Nederlands (vragen en discussie in Nederlands, Engels en Papiamentu) AWG 195 (excl. BBO) Business casual	16.30-17.10 ‘Goed toezicht is niet meer vrijblijvend’ Drs. ing. Robbert Kroon Counsel GRC VanEps Kunneman VanDoorne / Directeur The Galan Group
Waar en wanneer Datum Locatie Donderdag 11 december 2014 Sunset Garden Ballroom, Divi Aruba Phoenix Beach Resort, J.E. Irausquin Blvd 75	Programma 14.30-15.00 Ontvangst 15.00-15.10 Introductie door dagvoorzitter Steffen Hagen Senior Associate VanEps Kunneman VanDoorne 15.10-15.40 ‘Toezicht in de Dutch Caribbean: zoveel landen, zoveel zinnen’ Prof. dr. Frank Kunneman Senior Partner VanEps Kunneman VanDoorne 15.40-16.10 ‘Corporate governance en de rol van de commissaris op Aruba’ Josy Lacleé Ex-directeur WEB Aruba N.V.	17.10-17.40 ‘De rechtspositie van de toezichthouder’ Kimberley de l’Isle , Senior Associate VanEps Kunneman VanDoorne 17.40-18.00 Vragen en discussie 18.00 Afsluitende borrel
Informatie en opgave Inschrijven is mogelijk tot 9 december 2014 via: http://inschrijving.thegalangroup.com Voor meer informatie: VanEps Kunneman VanDoorne mevrouw Julitta Koolman Telefoon: +297 583 8464 E-mail: koolman@ekvandoorne.com		

Leeflang overweegt klacht OM over Wiels

WILLEMSTAD — Onafhankelijk Statenlid Omayra Leeflang stelt naar het Openbaar Ministerie (OM) te zullen stappen, als er geen onderzoek komt van de Ombudsman naar het handelen van geïmplementeerde minister Marvelyne Wiels (PS). Tijdens de behandeling van de begroting van het ministerie van Algemene Zaken was er veel aandacht voor de laatste ontwikkelingen bij het Curaçaohuis.

Ombudsfunctionaris Alba Martijn kondigde onlangs aan op eigen initiatief een onderzoek naar het handelen van Wiels te zullen doen. Leeflang sprak zich volmondig uit voor het onderzoek, het recente onderzoek van overheidsaccountant Soab over het Curaçaohuis vond zij mild uitvallen. Het onafhankelijk Statenlid beschuldigde Wiels van niet-integer handelen en gaf als voorbeeld dat zij voor 2014 een bedrag van 395.000 gulden mocht uitgeven, maar in to-

taal 1,7 miljoen gulden had besteed. “En nu krijgt zij voor 2015 een bedrag van 2 miljoen gulden. Dit is de reden waarom ik tegen deze begroting zal stemmen. Het kan niet zo zijn dat wij hier geen geld hebben voor onderwijs en sport, terwijl Wiels in Nederland 2 miljoen krijgt.” In de Staten was er gisteren verwondering over het aangekondigde onderzoek. Zo wilde PS-Statenlid Elmer ‘Kade’ Wilsoe, partijgenoot van Wiels, weten waarom er alweer een onderzoek

moet komen in deze zaak. Hij wees erop dat premier Ivar Asjes (PS) alle vragen over dit onderwerp al had beantwoord, terwijl er ook een rapport van overheidsaccountant Soab op tafel ligt. Wilsoe was dan ook benieuwd naar de reactie van Asjes op dit bericht. Ook Charles Cooper (MAN) had zijn vragen bij het aangekondigde onderzoek, maar gaf wel aan dat de Ombudsman bevoegd is om ambtshalve eigen onderzoeken te doen. Als gedeputeerde had hij zelf met een dergelijk onderzoek te maken gehad over het afgraven van een berg en de gevolgen voor omwonenden. Maar aan dat onderzoek van de Ombudsman was geen eerder onderzoek vooraf gegaan, aldus het MAN-Statenlid.

Beslissing over Camelia-Römer uitgesteld

WILLEMSTAD — De Raad van Ministers (RvM) heeft gisteren geen besluit genomen over de benoeming van Suzanne Camelia-Römer als lid van de evaluatiecommissie justitiële consensus-Rijkswetten. Volgens advies van de Raad van Advies was de procedure voor haar kandidaatstelling onrechtmatig. Mogelijk wordt er volgende week wel een beslissing genomen.

Gisteren werd dit agendapunt aangehouden omdat de minister van Soaw, Ruthmilda Larmonie-Cecilia (PS), niet aanwezig was bij de vergadering. In het kader van het landsbelang acht de RvM het belangrijk dat alle ministers aanwezig zijn wanneer het onderwerp wordt besproken, gezien de mogelijkheid dat de ministers individueel moeten stemmen over de kandidatuur van Camelia-Römer. De meningen binnen de coalitie over Camelia-Römer zijn verdeeld. Pais en PNP volharden in haar kandidaatstelling. Pais-leider Alex Rosaria stelt dat, mocht de RvM haar als lid van de evaluatiecommissie afwijzen, dat een bewijs is dat het altijd te doen is geweest om haar persoon en niet om de procedure, zoals veel coalitieleden beweren en waarover ook advies is gevraagd. Verschillende coalitieleden, onder wie ook onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran, menen dat Camelia-Römer zich moet terugtrekken en de coalitie en democratie van het land niet onnodig onder druk moet zetten, met alle onrust die dit kan veroorzaken. Camelia-Römer was naast de medeopsteller van de consensus-Rijkswetten ook een

uitgesproken voorstander van de ‘SI’-campagne ten tijde van het referendum over de Rijkswetten. In een zaak die Camelia-Römer tegen wijlen PS-leider Helmin Wiels had aangespannen, heeft de rechter in zijn overweging gesteld dat Camelia-Römer een ‘SI’-voorzitter was. Sulvaran pleit voor een meer neutraal persoon als lid van de evaluatiecommissie, om te voorkomen dat deze discussie weer opblaait. Als oud-politica had Sulvaran van Camelia-Römer verwacht dat ze het democratisch belang in deze kwestie zou inzien en ook zou begrijpen dat het belangrijk is dat de rust wordt bewaard. “Het gaat niet om haar persoon. Ik was zelf voorzitter van de ‘SI’-campagne. Naar mijn mening zou noch een ‘SI’-voorzitter noch een ‘NO’-voorzitter als lid moeten worden benoemd.” In dit kader wordt de naam van Fred Wiel steeds meer genoemd. Hij is kandidaat om het plaatsvervangend lid te worden in de commissie. “Hij was nooit een uitgesproken voorstander of tegenstander van de consensus-Rijkswetten. Ook zijn plaatsvervanger, mocht hij worden benoemd, moet een dergelijk persoon

zijn”, aldus Sulvaran. Het Statenlid ziet voor Camelia-Römer wel een rol weggelegd als lid van een apart evaluatieorgaan, dat het lid van de evaluatiecommissie zou moeten bijstaan. “Daarin kunnen zowel voor- als tegenstanders van de consensus-Rijkswetten plaatsnemen om tot een gebalanceerd eindoordeel te komen.” Sulvaran legt verder uit dat het bij de evaluatie van de consensus-Rijkswetten belangrijk is dat er een veritaalslag wordt gemaakt naar concrete programma’s en projecten in het kader van de uitvoering van de wetten. “Hier hangt ook een kostenplaatje aan. Wie gaat dat betalen?” Hij wijst erop dat met betrekking tot de justitiële consensus-Rijkswetten nooit een dergelijke uitvoering heeft plaatsgevonden. “Daarom gaat de evaluatie van de wetten niet om strikt juridische kennis. De wetten zijn goed geschreven. Het gaat om de uitvoering. Daarvoor heb je iemand nodig die wel juridisch inzicht heeft maar, belangrijker nog, ervaren is in economische en organisatorische aspecten.” Sulvaran ziet dan ook de uitspraak van de Nederlandse minister van Koninkrijksrelaties, Ronald Plasterk, als een ondersteuning van zijn zienswijze. Plasterk zei dat de wetten door juristen zijn opgesteld, maar dat de evaluatie misschien beter kan gebeuren door economen.

‘Nog steeds op zoek naar een oplossing’

WILLEMSTAD — Omdat de Verenigde Vacuümtruckbedrijven en Chauffeurs gistermiddag geen vergunning hadden aangevraagd om in een colonne door de binnenstad te rijden, strandde de protesttocht bij het Wilhelminaplein, waar de chauffeurs moesten keren. “Uiteindelijk hebben de acties van gisteren er wel voor gezorgd dat er aandacht is voor het belang van een oplossing voor een stortplaats waar men beerputwater, motor- en keukenolie en chemicaliën kan lozen”, aldus Michael Dijkhuizen van Dijk Transport.

Hij meldt dat er naar aanleiding hiervan vanochtend telefonisch contact is geweest met minister Ben Whiteman (PS) van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), die de toezegging zou hebben gedaan ‘om vandaag nog een ontmoeting te beleggen met de vacuümtruckbedrijven en chauffeurs’. “We zijn nu dus in afwachting. Verder worden de trucks met beerputwater nog steeds bij de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI) Klein Hofje en Klein Kwartier geweigerd. Dit in tegenstelling tot wat de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Earl Balborda (PNP), onder andere op de radio stelt. Wij begrijpen dat er duidelijk opdracht is verstrekt aan Klein Hofje om de vacuümtrucks te weren”, aldus Dijkhuizen, die toelicht dat men eerst het gesprek

Foto: Edsel Smit

De protestrit van de vacuümtruckbedrijven eindigde bij het Wilhelminaplein.

met minister Whiteman wil afwachten alvorens men in beraad gaat wanneer het kort geding aan te spannen tegen de overheid bij uitblijven van een oplossing.

Oliën
Hij licht toe dat er inmiddels ook contact is gezocht met de woordvoerder van de Isla-raffinaderij. “Kenneth Gijsbertha heeft zich in ieder geval behulpzaam opgesteld in het zoeken naar een oplossing voor de opvang van motorolie, die bijvoorbeeld bij garages in grote hoeveelheden vrijkomt. Hij is nu in beraad over de mogelijkheden. Het probleem is namelijk dat slechts een beperkt

aantal vacuümtruckbedrijven toegang tot het Isla-terrein heeft. Omdat ons bedrijf voornamelijk opdrachten in de scheepvaart uitvoert, hebben wij deze toegang wel.

Vandaar dat wij nu naar de mogelijkheid kijken om twee grote opslagtanks te plaatsen waar de overige bedrijven met motorolie terecht kunnen en dat wij deze vervolgens naar de raffinaderij transporteren.” Dijkhuizen laat verder weten dat men met keukenvet of frituurolie een beroep kan doen op de diensten van het bedrijf Biodiesel, dat de olie gratis komt ophalen om daar vervolgens middels recycling

biodiesel van te produceren.

‘Poti-poti’-chemicaliën
“Ik heb ook begrepen dat uit onderzoek blijkt dat er een grote hoeveelheid aan chemicaliën, afkomstig van mobiele toiletten, in zee wordt geloosd. Deze chemicaliën zijn bijzonder agressief om voor een snelle afbraak in de mobiele toiletten te kunnen zorgen en stankoverlast tegen te gaan. Het gaat hier blijkbaar om een grote hoeveelheid. Het gaat om twee bedrijven die zich hiermee bezighouden en deze waren gisteren bij onze acties niet aanwezig. Wij vinden dan ook dat de overheid hier op moet toezien.”

Rechten van het kind

‘Er is niets te vieren’

WILLEMSTAD — Volgens Keith Carlo, ex-directeur van Sociale Ontwikkeling van het vroegere ministerie van Volksgezondheid en Sociale Ontwikkeling, is er vandaag helemaal niets te vieren. Eerder is deze dag, waarop wordt stilgestaan bij de rechten van het kind, een moment voor ernstige bezinning.

Carlo laat aan deze krant weten dat hij vindt dat er nog veel werk aan de winkel is, voordat er daadwerkelijk iets te vieren is voor kinderen. De pleitbezorger voor Kinderrechten, zoals Carlo zichzelf noemt, haalt een aantal terreinen aan waarop hij zijn mening baseert. “Er wordt nog slecht samengewerkt door overheidsinstanties en niet-gouvernementele instanties die met het welzijn van kinderen bezig zijn. De regering heeft nog altijd geen kinderombudsman aangesteld, die erop toe kan zien

hoe er met de afspraken van het verdrag voor de rechten van het kind wordt opgesprongen. En daarmee is het bar gesteld.” Carlo verwijst naar de drop-out-cijfers, die onlangs bekend werden gemaakt door minister Irene Dick van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport. “Waar gaat de discussie over...? Over of dat cijfer van 9000 wel klopt. Het zijn er veel meer, wanneer je elk kind meerekent dat op school zelf ook aan de zijlijn terecht komt. Kinderen die geen onderwijs kunnen vol-

gen omdat ze niet gegeten hebben. Kinderen die vijf minuten nadat de bel is gegaan al op de gang worden gezet omdat ze ‘lastig’ zijn. Wat kan een kind in vijf minuten doen dat zo verschrikkelijk is dat het de lessen niet mag volgen?” Carlo stelt ook dat schoolbesturen niet weten wat de verzuimcijfers op hun scholen zijn. “Schoolhoofden zouden die gegevens direct, een half uur na aanvang van de schooldag al door moeten geven. Zodat de leerplichtambtenaar eropaf kan worden gestuurd, zodat je in kaart kunt brengen, waarom die kinderen niet op school gekomen zijn. En vaak, heel vaak is dat door de sociale problemen waarin gezinnen verkeren. Ik weet van ge-

vallen waarbij de kinderen in plaats van naar school te gaan aan het werk zijn. Die staan schappen te vullen in supermarkten om zo aan het eind van de dag wat geld in te kunnen brengen thuis.” Carlo wil een structureel preventieve benadering van de overheid en alle betrokken instanties zien, zodat de problemen waar kinderen mee te maken hebben echt worden aangepakt. “Een beleid waarbij iedereen de handen ineen slaat en samenwerkt voor hetzelfde doel. Pas dan hebben we wat te vieren.” Keith Carlo is gedragswetenschapper, formeel gepensioneerd ex-directeur van Sociale Ontwikkeling van het vroegere ministerie van Volksgezondheid en Sociale Ontwikkeling en ex-voorzitter van de Stichting Kinderbescherming Curaçao.

Advertenties Curaçao

ISLAND XTRA VAGANZA

NOV 21ST - DEC 27TH, 2014

LAUNCH

FASHION SHOW

IN WINTER WONDERLAND

FRIDAY NOVEMBER 21ST

5:30 - 7:00PM MUSIC BY EPHREM J AND GILMAR FRAITES

7:00PM CHRISTMAS LIGHTING CEREMONY

7:10PM HOLIDAY FASHION SHOW

SHOP PLAY REDEEM WIN

SHOPS ARE OPEN TILL 9PM

JOIN US FROM 5:30PM FOR A TRUE WINTER WONDERLAND EXPERIENCE.

START REDEEMING YOUR VOUCHERS AND WIN PRIZES!!

CARNIVAL CASINO CURAÇAO

RENAISSANCE MALL & RIF FORT

Renaissance Mall & Rif Fort | shoprenaissancecuracao.com | Free Parking | f

years of nailing it!

A big hurray for our Fun Partner Kooyman!

Over the past 75 years, Kooyman has grown from a small building materials store in Dominguito into a multi-island empire. Not just by offering great products, but by making the experience fun. With friendly service, a convenient drive-thru, workshops for everyone and – of course – Fun Miles.

You nailed it guys! Congrats on this milestone from everyone at Fun Miles!

MORE INFO? 465 3300 FUNMILES.NET FUNMILES

75 YEARS

fun miles fun within your reach!

Steun vanuit Staten voor ARC

WILLEMSTAD — De Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) is niet te spreken over het feit dat zij al voor het tweede jaar achtereenvolgend, zonder enig overleg, door Financiën op haar begroting wordt gekort. De Staten trokken zich het pleidooi van de ARC aan en drongen er bij de regering op aan om de korting terug te draaien. De MFK-fractie kondigde aan een amendement in te dienen om de korting te herstellen.

De begrotingsperikelen rondom de ARC waren een van de hoogtepunten tijdens de eerste dag van de behandeling van de conceptbegroting 2015 van het Land Curaçao in de Staten. Aanleiding hiervoor was een brief van de Rekenkamer aan de Staten waarin zij zich beklaagde over het onrechtmatig handelen van de regering. In de landsverordening die het functioneren van de ARC regelt is namelijk opgenomen dat de begroting van het college van staat 'in overeenstemming' met de ARC zal worden opgesteld. Maar dit is bij de begroting 2015 wederom niet gebeurd. Pogingen van de ARC om een reactie van Financiën of de regering te krijgen, leidden tot niets. MAN-Statenlid Charles Cooper las gisteren voor uit de brief, waaruit bleek dat toen de ARC alsnog een aanvaardbare begroting had ingediend en

het orgaan probeerde te belenen met de sector Financieel Beheer van de Directie Financiën, ze te horen kregen dat de ARC op een lijst stond met tal van andere instellingen en dat zij teruggebeld zou worden. Dat is echter ooit gebeurd. De ARC vindt dit een gebrek aan respect en een sta-in-de weg voor het onafhankelijk functioneren van het staatsorgaan. De ARC kreeg bijval vanuit de Staten, vanuit zowel de coalitie als de oppositiebanen. Zo vroeg Cooper hoeveel de regering in de conceptbegroting 2015 had opgenomen voor dienstverleners van ministers en het inzetten van consultants. Hij kondigde aan dat deze uitgaven verlaagd zouden worden om extra gelden op de begroting te vinden voor de ARC. MFK'er Thodé constateerde dat de regering zich niets aantrok van de ARC en dat de Rekenkamer gewoonweg

niet door de regering wordt gehoord. PS-lid Sherwin Leonora wees erop dat de ARC een belangrijk instrument is voor de Staten om de regering te kunnen controleren. In dit verband is het van belang dat de ARC over de nodige instrumenten beschikt om naar behoren te kunnen functioneren, aldus Leonora. Hij drong er bij de regering op aan om duidelijkheid te verschaffen of er met de ARC overleg is gevoerd en of er overeenstemming is bereikt, zoals de wet dat voorschrijft. Hensley Koeiman (MAN) stelde dat hij na eigen onderzoek had geconstateerd dat de regering heel slecht omgaat met haar directeuren en afdelingshoofden, nadat zij een begroting hadden ingediend. Maar wat er nu met de ARC is gebeurd, omschreef hij gisteren als een 'flagrant gebrek aan respect'. MFK-leider Gerrit Schotte kondigde tijdens het debat aan dat zijn fractie met een amendement zal komen om de begroting van de ARC weer op peil te brengen, zodat zij haar controletaken naar behoren zal kunnen blijven uitoefenen.

Carnavalsroute blijft bij het oude

WILLEMSTAD — De Raad van Ministers (RvM) heeft gisteren besloten om de huidige route voor carnaval te handhaven. Dat meldt de regering in een persbericht.

De regering is zich bewust van de risico's om de route te handhaven, maar ziet desondanks geen bezwaren. Er wordt een renovatietraject voor de meest vervallen panden die onder de verantwoordelijkheid van de overheid vallen, ingezet. Zo garandeert de overheid de veiligheid van de toeschouwers. De fondsen

hiervoor zullen binnen de begroting worden gezocht. Voor de panden die particulier bezit zijn, zal de overheid de wet toepassen om pandeigenaren te bewegen ze op te knappen. Op de lange termijn zal de overheid ook investeren in de infrastructuur van de bindestad, gebaseerd op een meerjarenplan. De ministers hebben verschillende deskundigen gehoord, waaronder de ambulancedienst, brandweer, politie, ROP, het Rode Kruis, het ministerie van Financiën, de Associatie van Carnavalsgroepen, de Dienst Cultuur

en het ministerie van Onderwijs, die hen aanvullende informatie over de carnivalsroute hebben gegeven. Als blijkt dat het renovatietraject toch niet voldoende is, waardoor de veiligheid niet gewaarborgd is, zal de overheid alsnog een alternatieve route overwegen. Hiermee komt de RvM terug van een eerder genomen besluit om de route voor Aquallectra bij Mundo Nobo af te laten buigen naar het Veneto Hotel & Casino. De Staten hebben zich onder meer sterk gemaakt om de carnivalsroute niet te wijzigen.

Verzoeken in zaak schietpartij Hato

WILLEMSTAD — In de regiezitting van de strafzaak TGO-Hato over de schietpartij op de luchthaven van 15 juli dit jaar, waarbij twee doden vielen en zeven gewonden, kwam gisteren ook een aantal verzoeken aan de orde waarover de rechter zich vandaag buigt.

Tijdens de zitting van gisteren zijn verzoeken door de advocaten gepresenteerd, waarbij om schorsing dan wel opheffing van detentie van de verdachten is gevraagd. Ook is gevraagd de videobeelden van de schietpartij op de luchthaven aan het dossier toe te voegen. Van de zijde van het Openbaar Ministerie (OM) is gevraagd om meer tijd om de zaak voor te bereiden. Zo

moeten nog enkele relatief kleine onderzoeken en getuigenverhooren plaatsvinden. Op verzoek van het Gerecht moeten ook nog psychiatrische- en psychologische rapportages worden opge maakt van de verdachten. Het Gerecht zal vandaag middels een beschikking beslissen over de onderzoekswensen van de advocaten en deze schriftelijk

Car Control Curaçao
F.D Rooseveltweg 28
Tel: 898-6816 / 515-2896

- ➡ Diagnose met scanner
- ➡ Onderhoud en reparatie alle merken
- ➡ Bestellingen onderdelen NL/USA
- ➡ Gespecialiseerd in Europese auto's

MICKY'S
Ka oarta riba (pa tempo limitu)

TIRE 165/70R13
Nafl. 95.- Balansa y instalala OB inklui

F.D Rooseveltweg 28 Tel: 868-7849
868-0631 Fax: 868-7850

Landhuis Brakkeput Mei Mei bruist van **GEZELLIGHEID**

Na de uitbreiding met meer terrassen, grote buitenbar, speeltuin, midgetgolf- en jeu de boulesbanen, is 't nu nóg gezelliger bij Mei Mei. Je kan er niet alleen als vanouds lekker en betaalbaar eten, maar ook een drankje drinken, salsales volgen, midgetgolven, jeu de boules, een feest(je) geven, evenementen organiseren, een kinderverjaardag vieren, schommelen, klimmen, glijden... de totale gezelligheidsplek!

Activiteitenpark open 16.00 - 22.00 uur,
Restaurant open 18.00 - 23.00 uur
Voor reserveringen: 767 1500

Ga je met mij naar Mei Mei?

Landhuis Brakkeput mei mei

RESTAURANT • MIDGETGOLF • EVENEMENTENLOCATIE • JEU DE BOULES • SPEELTUIJN

Na bijna een jaar weer een inspecteur Gezondheidszorg

WILLEMSTAD — Gersji Rodrigues Pereira is door minister Ben Whiteman (PS) van Gezondheid, Milieu en Natuur deze week aangesteld als de nieuwe inspecteur Gezondheidszorg. De nieuwe inspecteur wil dat burgers kunnen vertrouwen op kwalitatief goede zorg en zal speciaal aandacht besteden aan de zorg voor kinderen, ouderen en dementerenden.

door onze verslaggever
Anke Vellenga

Bijna een jaar bleef de post voor Inspecteur Gezondheidszorg onbemand, maar vanaf komende maandag neemt Pereira het stokje over van zijn voorgangers Michael Mourillon en Jan Huurman. "Ik begrijp dat er op Curaçao heel lang is uitgekeken naar een nieuwe inspecteur Gezondheidszorg. Het is dan ook een belangrijke functie binnen de publieke gezondheidszorg", zegt Pereira. Op het gebied van inspectie heeft Pereira nog geen ervaring, maar in Nederland heeft hij zich jarenlang beziggehouden met management en kwaliteit in verschillende gezondheidsinstellingen. "Sinds eind jaren tachtig heb ik me, naast mijn reguliere werk, altijd beziggehouden met kwaliteitszorg." Aan het begin van zijn carrière werkte Pereira korte tijd als arts. "Ik weet wat het is om met patiënten te werken, om nachtdiensten te draaien en in de operatiekamer te staan." In 2008 raakte Pereira in opspraak toen hij bestuursvoorzitter was van de IJsselmeerziekenhuizen. Nederlandse media meldden dat Pereira op non-actief werd gesteld, nadat de directie onverantwoord lang gewacht had met het verbeteren van de luchtkwaliteit in de operatiekamers, waardoor de levens van patiënten en het voortbestaan van het ziekenhuis in gevaar zouden zijn gebracht. In tegenstelling tot wat media daar over hebben bericht, zegt Pereira: "IJsselmeerziekenhuizen zat vanaf de oprichting al in de problemen op het gebied van financiën en kwaliteit. Mij is het ook niet gelukt om dat op te lossen. Het ging me niet snel genoeg, daarom ben ik zelf in overleg met de Raad

Gersji Rodrigues Pereira (l) met minister Ben Whiteman.

van Toezicht opgestapt." Pereira is bewust naar het Caribisch gebied gekomen om op een andere manier een bijdrage te leveren aan gezondheidszorg. "Ik was klaar met de bureaucratie in Nederland, en wilde een directe bijdrage leveren aan de zorg." Hij begon in St. Maarten, daar zou hij aangesteld worden als medisch directeur van het St. Maarten Medical Center. Maar na protest van de vakbond en een demonstratie van het ziekenhuispersoneel zag de Raad van Toezicht toch af van Pereira's aanstelling. "Dat was een ondoorzichtig verhaal waar van alles gezegd en geroepen is. De voorzitter van de medische staf wilde eigenlijk directeur worden. De Raad van Toezicht heeft uiteindelijk besloten om geen tweede medisch directeur aan te stellen en verder te gaan met een eenhoofdige Raad van Bestuur", reageert Pereira. Uiteindelijk belandde Pereira op Curaçao. "Ik kende wat mensen hier en hoorde dat er behoefte was om mensen aan te trekken." In de tijd dat hij nu op Curaçao zit, schreef hij twee onderzoeksrapporten met betrekking tot de functieverdeling van het nieuwe ziekenhuis en een visie over laboratoria op Curaçao. "De indruk die ik tot nu toe van de zorg op Curaçao heb, is dat er veel hardwerkende mensen zijn, maar bij velen loopt het water over de schoenen. Zij hebben goede bedoelingen, maar kunnen het vaak niet

verwezenlijken. Het dreigt spaak te lopen op financieel gebied", aldus de inspecteur. Hij denkt dat er meer zorg met gelijkblijvende of zelfs betere kwaliteit geleverd kan worden met het geld dat nu beschikbaar is. "Er wordt hier veel gedubbeld in de zorg. Patiënten moeten vaak voor hetzelfde probleem meerder keren onderzocht worden. Het is niet nuttig om drie of vier keer een röntgenonderzoek te doen. Sterker nog, zoveel röntgenonderzoek is ook weer slecht voor de gezondheid. Met het geld dat je bespaart, kan je weer andere dingen doen." Ook is Pereira van mening dat ziekenhuizen met minder bedden toe kunnen, zoals St. Maarten, daar zou hij onderzoek naar de functieverdeling, naar aanleiding van het Hospital Nobo Otrobanda. Het geld dat bespaard wordt met minder bedden en efficiënter patiëntenonderzoek kan volgens Pereira goed besteed worden in de zorg voor ouderen. "Door toenemende vergrijzing zal er meer geld

in thuis- en verpleeghuiszorg benut kunnen worden." De nieuwe inspecteur Gezondheidszorg wil zijn aandacht vooral richten op de burgers die minder weerbaar en gebekt zijn, zoals kinderen, ouderen en dementerenden. "De vergrijzing neemt alleen maar toe. Mensen worden steeds ouder en dat brengt meer gezondheidsproblemen met zich mee. We moeten ervoor zorgen dat die zorg verantwoord is." Maar ook in het algemeen vindt Pereira dat burgers moeten kunnen vertrouwen op kwalitatief goede zorg. "Mensen moeten ergens terecht kunnen met hun klachten en belangrijk is dat zij ook horen wat er met hun klachten is gebeurd." Hij wil burgers dan ook aansporen om zich te melden wanneer ze klachten over de zorg hebben, zodat de inspecteur de zorg kan verbeteren. "De overheid heeft de plicht voor goede gezondheidszorg te zorgen en de inspectie is de belichaming van de uitvoering daarvan."

Reactie medisch specialisten

Nena Abbad, voorzitter van de Vereniging Medisch Specialisten Curaçao (VMSC) is blij dat er na lange tijd een nieuwe inspecteur Gezondheidszorg is aangesteld, hoewel ze Gersji Rodrigues Pereira niet persoonlijk kent. "Wij waren ook blij toen Jan Huurman inspecteur werd, en daarna waren we minder blij." Abbad wil zeker weten of Pereira zich gaat gedragen als inspecteur en vraagt zich af hoeveel ervaring en kennis hij heeft als inspecteur. "Ik beseft dat het überhaupt moeilijk is om aan een inspecteur te komen. Het is een bepaald vak, de inspecteur moet iemand zijn die zakelijk is en feeling heeft voor het vak."

Advertenties Curaçao

Help onze neuzen dezelfde kant op!
clindowns.an

mesoestetic
skin care clinic

SUPRANO XL
Permanent hair removal for Men and Women, get rid of all unwanted body and facial hair.

SUPRANO XL is intended for use on ALL skin types INCLUDING tan skin (painless)

A: Salina Galleries T: 4653308 - 4653309 - 6928391 W: Mesoestetic.com

Dijtham
We've got it

Comotex Super White 1 gal
34.92 Now 31.33

Comotex Super White 5 gal
147.34 Now 130.54

20 % KORTING OP COMOTEX ALLE KLEUREN!

Deze actie is de gehele maand november geldig

DIJTHAM ZEELANDIA • Kamrinca A.J.E. Kusters 4-1
Tel. 465 99 20 • www.dijtham.com • DijthamCuraçao

DIJTHAM CARACASBAAIWEG • Caracasbaaiweg 167
Tel. 465 43 65 • www.dijtham.com • DijthamCuraçao

AH Ambachtelijke poffertjes
36 stuks

ACTIE! KNALLER!

4.49
Al onze prijzen nu INCL. OB!

Albert Heijn ZEELANDIA

Ma. t/m zo. 08:00 - 20:00 uur
www.ah.an facebook.com/ahcuracao

VAN DEN TWEEL SUPERMARKET JAN THIEL

Deze aanbieding is geldig van 17 t/m 23 november 2014.

WWW.MISS ANN BOATTRIPS.COM

KLEIN CURAÇAO
ALL INCLUSIVE TRIPS TO OUR FULL SERVICE BEACH HOUSE

OUR TRIP INCLUDES

- Breakfast and royal BBQ lunch
- Soft drinks (beer & wine available)
- Beach chair and parasol
- Snorkel safari with sea turtles
- Snorkel and mask
- Rum punch on the way back
- A friendly crew!

YOU CAN ALSO BOOK

- Introduction dives and diving
- Massage with a priceless view

CALL 767 1579 / 560 1367
CHECK OUR WEBSITE FOR OTHER TOURS AND ACTIVITIES

Vorbereidingen Taskforce Ebola gestaag verder

WILLEMSTAD — Premier Ivar Asjes (PS) en minister van Gezondheid Ben Whiteman (PS) hebben groen licht gegeven voor de aanschaf van een isolatiecontainer waarin eventuele ebolapatiënten opgenomen kunnen worden. Tevens heeft de regering een toezegging gedaan voor de aanschaf van een advanced travelers informatiesysteem.

door onze verslaggever
Anke Vellenga

Met het advanced travelers informatiesysteem kunnen de autoriteiten die te maken hebben met grensbewaking informatie verzamelen over het reisgedrag van binnenkomende reizigers. Zo kan er melding gemaakt worden wanneer een persoon uit een land komt waar ebola heerst. "Het is een duur softwaresysteem, maar het kan ook ingezet worden voor an-

dere zaken zoals misdaad", zegt minister Whiteman. Op de luchthaven wordt momenteel ook een isolatie-faciliteit voorbereid voor de eerste opvang als er een reiziger met ebolasymptomen op het vliegveld aankomt. Het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) mag een isolatie-container aanschaffen en op kosten van de regering inrichten met de nodige faciliteiten voor de behandeling van ebolapatiënten. De speciale container heeft een

capaciteit voor twee personen en kost 40.000 dollar. Het is de bedoeling dat de container op het parkeerterrein van het Sehos komt te staan. Volgens medisch directeur Cai Winkel is dat nog niet zo simpel. "We kampen al met een tekort aan ruimte buiten. Binnenkort start een gedeelte van de bouw van het nieuwe ziekenhuis op ons terrein. Ook zijn er hijskranen bezig met de nieuwe derde verdieping op de polikliniek. En natuurlijk moeten er genoeg parkeerplaatsen overblijven voor bezoekers", verklaart Winkel. De medisch directeur laat weten dat het protocol, dat een onderdeel is van het totale plan van aanpak voor ebola op Curaçao,

een 'work in progress' is. "We houden voortdurend de ontwikkelingen in de wereld in de gaten en we proberen ons zo veel mogelijk aan te passen aan de eisen. Maar ook leren we onze grenzen goed kennen", aldus Winkel. De bestelde ebolapakken, ook wel personal protective equipment genoemd, zijn inmiddels bij het Sehos binnengekomen. Het aantal is goed voor de eerste opvang. Winkel geeft aan dat het ziekenhuis het niet aankan wanneer ebolapatiënten behandeld moeten worden. Minister Whiteman geeft aan dat vanuit Nederland hulp is aangeboden voor repatriëring en opvang van Nederlandse burgers met ebola.

'Versterking economische welvaart zustereilanden' CPA en Aruba Ports Authority tekenen MoU

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — Ter intensivering van de samenwerking tussen de havens van Curaçao en Aruba, hebben de Curaçao Ports Authority (CPA) en de Aruba Ports Authority (APA) afgelopen dinsdag een Memorandum of Understanding (MoU) getekend. Met de MoU, getekend door CPA-directeur Humberto de Castro en APA-directeur Jossy Figaroa, wordt onder andere een verhoging van de economische welvaart voor de gemeenschappen van de zustereilanden nagestreefd.

In de overeenkomst komt men overeen om diverse doelen na te streven, onder andere een betere uitwisseling van informatie tussen de havens. Ook het gezamenlijk behalen van regionale doelen staat in de overeenkomst beschreven. Beide partijen willen bij hun overeenkomst meer havens uit de regio betrekken. Om deze doelen te bereiken

De APA-directeur, Jossy Figaroa (midden), en CPA-directeur Humberto de Castro tijdens de ondertekening.

willen De Castro en Figaroa meer gezamenlijke projecten opstarten, het gesprek aangaan met partnerorganisaties, informatie uitwisselen en samenwerking promoten in gezamenlijke marketingactiviteiten. De overeenkomst heeft een duur van één jaar. Hierna wordt geëvalueerd of de samenwerking wordt doorgezet en mogelijk wordt uitgebreid of aangescherpt. De directeur

van Aruba Ports Authority laat weten erg blij te zijn met de getekende overeenkomst. Humberto de Castro ziet in de ondertekening van de overeenkomst een grote kans om synergie te creëren in de gezamenlijke strategische activiteiten, om zo op de zakelijke mogelijkheden die zich aandienen, ten volle te benutten. "Dit zal beide eilanden ten goede komen", aldus De Castro.

Definitieve oprichting KOABA

Het overgangsbestuur (v.l.n.r.): Fausto Balentien, Marjonetta Martis, Bryan Regquena (de voorzitter), Ruben Prins, German Cacia, Kethley Hooker en Julien Juliana.

WILLEMSTAD — Het overgangsbestuur van de agrariërs-coöperatie 'KOoperativa Agrario Banda Ariba' (KOABA) heeft afgelopen zondag de statuten en leden gepresenteerd, waarbij unaniem werd besloten om deze aan te nemen en hiermee de definitieve oprichting van de coöperatie mogelijk te maken. KOABA zal dan ook spoedig via een notaris worden opgericht, waarop de inschrijving bij de Kamer van Koophandel zal volgen.

De oprichting van deze coöperatie vindt in navolging plaats van de agrariërs-coöperatie Bándabou een paar dagen eerder. Zoals

bekend heeft minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) Ben Whiteman (PS) een beleid uitgestippeld waarbij hij zowel de agrari-

ers, de vissers als de veehouders wil stimuleren om samenwerkingsverbanden aan te gaan, om zodoende hun invloed te kunnen versterken waarmee tevens een productiviteitsverhoging wordt nagestreefd. De minister benadrukt dan ook de voordelen van coöperatievorming: de mogelijkheid van de leden om zich collectief te verzekeren, pensioenverzekering en de mogelijkheid van de coöperatie om leningen af te sluiten. Aan het einde van het traject hoopt de minister dat de verschillende samenwerkingsverbanden zich in

één grote coöperatie zullen verenigen. De landbouwers van Bándariba toonden zich afgelopen zondag 'zeer tevreden over hetgeen bereikt werd' en stelden bereid te zijn om hard te werken opdat de KOABA in de toekomst ook uitgebreid kan worden. De agrariërs spraken zich tevens vol lof uit over de inspanningen van de minister en de steun en leiding die zij hebben mogen ontvangen van twee leden van de coöperatie Fecoscan, de heren Larmonie en Gericho, in de aanloop tot de oprichting.

Centrale Bank van Brazilië bezocht

WILLEMSTAD — De studenten van de University of Curaçao maken momenteel een financiële trip door Zuid-Amerika, waarbij zij tal van instellingen bezoeken. Deze week werden zij in de gelegenheid gesteld om een presentatie te volgen bij de Banco Central do Brasil, de Centrale Bank van Brazilië. De studenten hebben inzicht gekregen in de geschiedenis, functie en werkzaamheden van de Centrale Bank van Brazilië. Tevens hebben de studenten het consulaat van het Koninkrijk der Nederlanden bezocht, waar ze nadere informatie hebben ontvangen over de functie van het consulaat in Rio de Janeiro.

Advertenties Curaçao

WWW.CITRO.ORG

HAVE YOUR PHONE FULLY CHARGED WITH YOU!

ENJOY THE SEA RESPONSIBLY

CITIZENS RESCUE ORGANIZATION
"CITRO"

FOR EMERGENCIES

913

KINDER SHOW XL

ZONDAAG 23 NOV. 2014

LOCATIE: Landhuis Brakkeput Mei Mei
TIJD: 15.30 - 19.30 uur
PRIJS: Nafl. 6,50 p.p.
KAARTEN: Albert Heijn, Bruna, Top 1 Toys & Van den Tweel Supermarket

ENTERTAINMENT

- * Bezoek Sinterklaas & de Pietjes (tussen 17.00 en 18.00 uur)
- * kadootjes van de sponsors voor alle kinderen!
- * Optreden Theatergroep Speels
- * Sinterklaas fotobooth
- * Vrij spelen in de speeltuin

Ook muntjes te koop voor:

- * Popcorn
- * Limonade
- * Hedgers
- * Bouncers
- * Zaklopen
- * Midgetgolfen
- * Schinken
- * Pepernoten
- * Frio frio schaatjes
- * Diverse spelletjes

Info: Bel 767 1500 of kijk op Facebook

Landhuis Brakkeput mei mei

TOP 1 TOYS
smash the toy store

SuperKids

bruna

Albert Heijn
ZEELANDIA

VAN DEN TWEEL
SUPERMARKET

JAMIN
art & design

LADIES NIGHT

Promenade SHOPPING CENTER

Have a fun night of fabulous shopping and socializing with friends!

Wednesday Nov. 26, 2014
From 6:00 PM - 9:00 PM

Enjoy lots of goodies, complimentary bubbles, live entertainment, take a picture in our photo booth and lots more.

Schoffegatweg Oost 82 • Tel. 736 5542

REAL ESTATE

OPEN HOUSE MAHAAI

ZATERDAG 22 NOVEMBER VAN 10.00 - 13.00 UUR

Angloweg 9
Naf. 650.000,- k.k.

Onder architectuur gebouwd

Grote voorporch, riante woonkamer, eetkamer en keuken. Studeer/zitkamer, 3 slaapkamers, 2 badkamers, berging, dienstbodeverblijf met badkamer, carport en grote en frisse achterpatio.

Eigendomsgrond: ca. 1.337 m²
Beschikbaar: per direct

Fransche Bloemweg 15
Naf. 540.000,- k.k.

Ruime woning met grote tuin

4 slaapkamer woning met woonkamer, eetkamer, 2 badkamers, grote keuken, dienstbodeverblijf met 2 slaapkamers, badkamer, washok en carport. Extra's: regenbak en authentieke wateroren die omgebouwd is in een toilet en berghok.

Beschikbaar: per direct
Eigendomsgrond: ca. 1.382 m²

Emancipatie Boulevard 25
Tel: 737.6244 Port: 560.1827/560.1614
Internet: www.joubertrealty.com
Email: info@joubertrealty.com

JOUBERT REALTY
RAPID
SINCE 1989

TAXATIEKANTOOR JOUBERT

Villapark Fontein
Your Tropical Luxury

THIS SATURDAY
FROM 10:00 - 14:00

OPEN HOUSE

5 MINUTES DRIVE TO BEACH
- 24/7 SECURITY
- GATED COMMUNITY
- 2 BEDROOM / 2 BATHROOM
- PROPERTY LAND
- TURN KEY DELIVERY

Naf 249,000
€111.000
Lots A2 & A4
Karawara

For more information:

Location: Road to Soto / Lagun, Curacao
Phone: 6609477 - 5188976 | info@villaparkfontein.com

Tweede generatie Antillianen in Nederland minder crimineel

DEN HAAG — Personen van Nederlands-Caribische afkomst, gewoonlijk aangeduid als Antillianen, leiden nog steeds de criminaliteitscijfers in Nederland. Personen van de eerste generatie van deze etnische groep zijn vaker verdachte van een misdaad dan personen van de tweede generatie, die in Nederland is geboren.

De cijfers en conclusies van het Jaarrapport Integratie van het Nederlandse Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), dat gisteren werd gepubliceerd, laten geen grote wijzigingen zien voor de Antilliaanse gemeenschap waar het gaat om onderwijs, misdaad, inkomen en arbeid. Hoewel de criminaliteit onder Nederlands-Caribische personen, waarvan de meerderheid afkomstig is uit Curaçao, geleidelijk is gedaald de afgelopen zeven jaar, staan personen uit deze groep nog steeds bovenaan in de misdaadgrafieken die het percentage verdachten weer geven. Op de tweede plaats komen personen van Marokkaanse afkomst, gevolgd door Surinamers.

In 2013 was bijna een op de elf Antilliaanse mannen verdachte van een misdrijf. De meerderheid van deze man-

nen was eerste generatie, wat inhoudt dat zij geboren zijn in de Nederlandse Cariben. Tweede generatie Antillianen zijn minder vaak verdachte van een misdrijf. Het aantal Antilliaanse verdachten laat geen sterke vermindering zien na de leeftijd van 25, zoals dat is te zien bij andere etnische groepen. Het feit dat Antillianen over het algemeen actiever blijven in de criminaliteit op een hogere leeftijd is niet nieuw, dit is al vele jaren het geval. Zo'n 147.000 personen van Nederlands-Caribische afkomst waren in 2013 geregistreerd in Nederland, wat 0,9 procent van de totale bevolking inhoudt. Het aantal personen dat van de eilanden naar Nederland emigreerde in 2013 is min of meer gelijk aan het aantal personen van deze etnische groep dat terugkeerde naar de eilanden.

De groei van de Antilliaanse gemeenschap wordt voornamelijk veroorzaakt door de geboorte van tweede generatie Antillianen in Nederland. De tweede generatie is relatief jong, met een gemiddelde leeftijd van twintig jaar.

Werk en inkomen

Van de vier grootste groepen van niet-Westerse emigranten in Nederland afkomstig van de Nederlandse Cariben, Suriname, Marokko en Turkije, staat het gemiddelde inkomen van Antillianen op de tweede plaats. Personen van Surinaamse afkomst hebben het hoogste inkomen van deze vier groepen, maar verdienen nog altijd minder dan autochtone Nederlanders. Nederlands-Caribische en Surinaamse mensen hebben vaker werk dan die uit Marokko en Turkije. Vooral Antilliaanse vrouwen tussen 25 en 45 jaar hebben vaak werk, met name diegenen die in Nederland geboren zijn. Deze groep heeft bijna even vaak werk als autochtone vrouwen. Aan de andere kant is het aantal werklozen van

Antilliaanse en Surinaamse afkomst de laatste jaren toegenomen, voornamelijk veroorzaakt door de economische crisis. Het gevolg daarvan is dat deze groep vaker een werkloosheidsuitkering ontving dan autochtone Nederlanders en andere niet-Westerse buitenlanders, maar minder vaak dan personen van Turkse of Marokkaanse afkomst.

Onderwijs

Leerlingen van Nederlands-Caribische en Surinaamse afkomst volgen vaker havo- en vwo-niveau in het voortgezet onderwijs dan diegenen uit Turkije en Marokko, maar niet zo vaak als autochtone Nederlandse leerlingen. De eerste generatie Antillianen volgt vaker het lagere vmbo-niveau. Nederlandse Caribische en Surinaamse studenten doen het goed in vervolgoopleidingen. Zij beginnen net zo vaak een hbo-opleiding als hun Nederlandse studiegenoten en volgen vaker universitaire opleidingen dan Turkse en Marokkaanse studenten.

Modellen voor interventie bij jeugdcriminaliteit vernieuwd

Foto: Afdeling Communicatie OLB

De ondertekenaars van het vernieuwde document v.l.n.r.: Henry Hambeukers (hoofdofficier van justitie), Aly Beukenboom (Samenleving en Zorg), gezaghebber Edison Rijna, Curbin George (directeur Voogdijraad CN), Hildegard Buitink (korpschef) en Lydia Emerencia (algemeen directeur SGB).

KRALENDIJK — Na bijna vier jaar was het tijd om het convenant '3 modellen interventie jeugdcriminaliteit' te vernieuwen. Onlangs werd het aangepaste document ondertekend door gezaghebber Edison Rijna, hoofdofficier van justitie Henry Hambeukers, korpschef Hildegard Buitink, interim-directeur van de Scholengemeenschap Bonaire Lydia Emerencia, Ally Pourier als vervanger van Rosa Hoes van de directie Samenleving en Zorg en Curvin George, directeur van de Voogdijraad CN.

Het eerste document dateert van augustus 2010. Het model dat ervoor heeft gezorgd dat het beeld over jeugdcriminaliteit op de BES-eilanden in de jaren 2010 tot en met 2013 in kaart werd gebracht, dreigde door de personeelsswisselingen binnen de keten, zijn effectiviteit te verliezen. Uit een korte steekproef vanuit de Voogdijraad CN blijkt dat het model nog steeds effectief is. Echter, vanaf medio 2013 is op alle drie de eilanden een forse daling van de instroom van jeugdzaken waarneembaar. Er lijkt een verband te zijn tussen de daling van de meldingen vanuit de ke-

ten tijdens het casusoverleg jeugd (op Bonaire) en het Justitieel casusoverleg (op de Bovenwinden) en de personeelsveranderingen die op alle drie de eilanden hebben plaatsgevonden. Het model heeft een preventief karakter dat voorkomt, dat minderjarige die 'experimenteren' met lichte strafbare feiten, uiteindelijk verder afglijden in hardcore crimineel gedrag. Het model waarborgt tevens een hoog pedagogisch rendement, daar het ouders betreft bij de ontwikkeling van het kind. In de volksmond staat dit model bekend als de HALT-zitting (Het Alternatief), een product van

Jose Rosales, Jemima Martis, Ibi Statie, Onnie Emerencia en Curvin George. Zij waren de trekkers van dit model op Bonaire, dat later geïmplementeerd is op Saba en Statia. Officier van justitie Marleen Overmeer en de directeur van de Voogdijraad CN, Curvin George, zagen de noodzaak ervan in om de huidige diensthoofden erop te wijzen, dat de aanpak een keteninspanning moet zijn om preventief op te treden bij strafbare feiten bij minderjarigen. Zij zien in dat deze samenwerking noodzakelijk is en daarbij het model te hanteren. Het is van belang om kritisch naar het document te kijken en te toetsen op relevantie daar er in november 2015 aanbevelingen ter verbetering in zullen worden opgenomen. Tevens is het voornemen dat de gezaghebbers en de directeurs van de middelbare scholen het document op Saba en Statia tekenen begin 2015.

Gezondheidsmarkt in Jong Bonaire Gezondheidscampagne OLB benadrukt meer water drinken

KRALENDIJK — De directie Samenleving en Zorg van het Openbaar Lichaam Bonaire organiseert een 'Gezondheidsmarkt' in verband met het feit dat november is uitgeroepen tot gezondheidsmaand. De markt vindt plaats op zondag 23 november in Jong Bonaire.

Volgens gedeputeerde Jona Chirino-Felida, belast met gezondheidszorg, moet er een verandering komen in het gedrag van de burgers. Zij is van mening dat mensen gezonder leven wanneer er veel meer water wordt gedronken. Dit jaar ligt de nadruk tijdens de campagne op het aspect water. De campagne draagt de naam: 'Awasita i Awasito'. "Wij hebben het meest kristalheldere water ter wereld, dat de bevolking zo uit de kraan kan drinken", aldus de gedeputeerde. Ook diëtiste Sharin Loozen-Janga van Samenleving en Zorg

Gedeputeerde Jona Chirino-Felida (l) en Sharine Loozen-Janga van de directie Samenleving en Zorg tonen een poster die het drinken van water bevordert.

wees op het belang van water voor het menselijk lichaam. Het lichaam kan niet zonder water. In de aanpak van primaire preventie wordt nauw samengewerkt met 'Jongeren

op Gezond Gewicht' (Jogg). De campagne gaat aanstaande zondag van start met de Gezondheidsmarkt. Het doel hiervan is het samenbinden van krachten door in-

stanties en organisaties die werken aan het welzijn en de gezondheid van de burgers. De markt is van 15.00 tot 19.00 uur in Jong Bonaire. De toegang is gratis.

Aanhoudingen in schietincident

KRALENDIJK — De politie heeft twee aanhoudingen verricht naar aanleiding van een schietincident. Het incident gebeurde in de stad in het weekeinde.

Twee mannen zouden een onderlinge ruzie hebben willen beslechten met vuurwa-

pens. De twee mannen, S.L. en K.C., respectievelijk 42 jaar en 18 jaar, zijn aangehouden en er zijn huiszoekingen gedaan. Daarbij is een vuurwapen aangetroffen. KPCN en het Openbaar Ministerie geven zoals bekend prioriteit aan vuurwapengeweld.

InselAir-manager aangevallen door vriend douanebeambte

PHILIPSBURG — InselAir-manager Alonso Hassell is dinsdagavond aangevallen door inzittenden van een voertuig dat toebehoort aan het ministerie van Justitie. Naar verluidt werd het voertuig bestuurd door de dochter van een ministerie-medewerker. De dochter was die avond geslaagd als douanebeambte en kwam van de diploma-uitreiking.

Hassell vertelde *The Daily Herald* dat hij zijn auto aan het wassen was rond half negen 's avonds, toen hij een auto op zich af zag komen. Hij zag aan het nummerbord, LL, dat het een overheidsvoertuig betrof. De bestuurder was een jonge vrouw in een douane-uniform. Zij leek afgeleid en was in gesprek met de andere inzittenden. "Ze kwam op mij af en ik moest aan de kant springen. Ik tikte op het dak van de auto om haar te waarschuwen dat ik daar stond", aldus Hassell. Toen stapte er een jonge man uit, die hij van gezicht kende uit de buurt, die begon te schelden en hem op zijn hoofd sloeg, eerst met de hand, daarna met een metaal voorwerp dat hij uit zijn zak haalde. Vervolgens stapte er een tweede man uit, die hij niet kende, en die hem ook op zijn hoofd sloeg. "De vrouwelijke passagier, de moeder van de jongen die ik ken, probeerde haar zoon te stoppen. De chauffeur riep ook steeds 'stop, stop'", vertelde Hassell. Na de aanval belde Hassell de politie, maar hem werd aangeraden eerst naar de Eerste Hulp van het ziekenhuis te gaan. Na zijn behandeling werd hij opgezocht door de eigenaar van de auto.

Zij legde uit dat ze de auto aan haar dochter had uitgeleend om haar vriend en zijn moeder thuis te brengen. Zij smeekte hem geen aangifte te doen en stelde voor dat ze de aanval zou sturen om zijn excuses aan te bieden. Dit wees Hassell af, hij wilde de man niet nog eens in zijn

buurt hebben. Gistermorgen ging Hassell naar de politie om aangifte te doen. Op dit moment is de zaak in onderzoek. Volgens een bron is de aanval de vriend van de douanebeambte en staat hij bekend als crimineel. De bron stelt vraagtekens bij het veiligheidsonderzoek voor nieuwe medewerkers en vraagt zich af hoe een nieuwe douanebeambte een relatie kan hebben met iemand met een strafblad. Minister van Justitie Dennis Richardson is op de hoogte van de zaak en stelt dat, voor zover hij weet, er

geen aangifte is gedaan tegen de bestuurder van de auto. Hij ziet geen probleem in het feit dat de douanebeambte de auto bestuurde. Ook hoofd Douane Anthony Doran is op de hoogte van het incident. Hij stelt dat het onderzoek nog in een beginstadium verkeert en kan geen commentaar leveren. Op de vraag wat het veiligheidsonderzoek naar de achtergrond van douanebeambten inhoudt, antwoordt hij dat deze procedures extern worden uitgevoerd en dat hij daarom niet kan zeggen wat ze precies inhouden.

SALE / BARATILLO									
12		PRICE INCL	16		PRICE INCL		PRICE INCL		
1955/0R12	135.00	121.64	1965/0R16	200.00	180.2	750/R16	300.00	270.3	
			1967/0R16	200.00	180.2	752-16	275.00	247.78	
13			2164/0R16	175.00	157.68	750/R16	300.00	270.3	
135/0R13	75.00	67.58	2150/0R16	230.00	207.23				
195/0R13	120.00	108.12							
195/0R13	110.00	98.11	17						
195/0R13	120.00	108.12	2164/0R17	170.00	153.17				
196/0R13	130.00	117.13	2154/0R17	180.00	171.19				
196/R13C	170.00	153.17	2150/0R17	480.00	414.46				
195/0R13	105.00	94.81	2150/0R17	485.00	438.39				
195/0R13	130.00	117.13	2150/0R17	440.00	396.44				
14			16						
195/0R14	135.00	114.75	2153/0R18	478.00	428.86				
195/0R14	130.00	117.13	2150/0R18	380.00	315.35				
195/0R14	150.00	135.15	2150/0R18	375.00	337.80				
195/0R14	140.00	126.14	2150/0R18	370.00	333.37				
205/0R14	160.00	144.16							
205/0R14	160.00	144.16	TRUCK						
205/0R14	160.00	144.16	111/24.5	300.00	720.8	INFINITY			
			12R22.5	325.00	743.33	INFINITY			
19			315/0R22.5	300.00	810.9	INFINITY			
215/0R15	195.00	175.70	305/0R22.5	1,300.00	1216.35	INFINITY			
205/0R15	360.00	324.36	315/0R22.5	1,500.00	1351.5	BRIDGESTONE			
275/0R15	375.00	337.86							
OPENING HOURS: MON. - FRI: 08.00 - 18.00 PM / SAT.: 09.00 - 13.00 P.M.									

**COOPERTIRE
SALES &
SERVICES**
CARACASBAIWEG 121
TEL.: 461-4493

Advertenties Curaçao

Van Loon Recruitment

werving & selectie - executive search - interim

Sales Manager Dutch Caribbean

Excellent Benefits

- Challenging opportunity for energetic sales professional -

Our client is a growing and dynamic insurance company in the Dutch Caribbean.

Tasks and responsibilities:

- Build and maintain broker network in Dutch Caribbean;
- Achieve set targets;
- Plan and initiate broker meetings/events;
- Create annual Group sales plan;
- Facilitate, inform and support brokers on company's products and processes;
- Prepare and give presentations;
- Manage and monitor quotation processes and negotiations and ensure quality service to clients by monitoring internal SLA's;
- Build and keep market knowledge(competitor/laws etc.) up-to-date;
- Report to the Managing Director.

Profile of suitable candidate:

- Master or bachelor degree (preferably finance, business, economics, MBA);
- 3-5 year's experience in a similar job;
- Excellent communication, presentation and interpersonal skills;
- Client and service minded;
- Self-starter and entrepreneurial;
- Organized and result driven;
- Fluent in English and Dutch;
- Strong network in broker and corporate market in the Dutch Caribbean.

Your application:

To obtain more information about this position, you can contact **Omar van Loon**, Phone number: **+5999-6705899**. If you are interested, please email your resume in English together with application letter before december 8th, 2014 to: **recruitment@vanloonrecruitment.com** Your application will be handled with utmost discretion.

WWW.VANLOONRECRUITMENT.COM

UW PARTNER VOOR DIRECTIE- EN MANAGEMENTPOSITIES

Miss Honduras slachtoffer ruzie zus

TEGUCIGALPA — De geruchtmakende moord op de negentienjarige Miss Honduras, María José Alvarado Muñoz, en haar 23-jarige zus, Sofía Trinidad, is gepleegd door de vriend van Sofía, meldden Hondurese media vandaag. Plutarco Ruiz Rodríguez vermoordde de twee op zijn verjaardag in een afgelegen recreatieoord, La Aguagua.

Tijdens de viering op 13 september van zijn 32e verjaardag ontstond een hevige ruzie tussen Plutarco en Sofía, die beiden veel hadden gedronken. Plutarco

ontstak eerst in woede toen zijn vriendin met een andere man ging dansen en laat op de avond opende hij het vuur op haar toen ze boos wilde vertrekken. Toen Maria José

zich over het lichaam van haar stervende zus boog, schoot Plutarco opnieuw en hij doodde haar ook.

De dader wist de aanwezigen ertoe te brengen te helpen de lichamen op een afgelegen plek te begraven. Bovendien slaagde hij erin dagenlang te doen alsof de twee zussen in een auto waren vertrokken en waren verdwenen.

Asielzoekersmars aangekomen in Den Haag

DEN HAAG — Na drie dagen wandelen is een groep van veertig uitgedaagde asielzoekers uit Amsterdam, verenigd in Wij Zijn Hier, donderdagmiddag aangekomen bij de Tweede Kamer in Den Haag.

Met de protestmars van Amsterdam naar Den Haag willen de asielzoekers pleiten voor een humanere opvang voor mensen zonder verblijfspapieren. Ze wijzen daarbij op de recente uitspraak van het Europees Comité voor Sociale Rechten, dat stelt dat ze recht hebben op voedsel, kleding en onderdak.

De mars begon dinsdagochtend met een demonstratie bij het stadhuis van Amsterdam. Na tussenstops op Schiphol en in Hoofddorp,

vertrok de groep vanochtend vanuit Leiden voor de laatste etappe naar Den Haag. Hier vergadert de commissie Veiligheid en Justitie met staatssecretaris Fred Teeven over opvang en terugkeer.

De demonstranten zijn moe na een lange wandeling en nachten met weinig slaap, laten ze weten. Sommigen lopen mank van de spierpijn en slecht schoeisel. Wel waren ze volgens hun woordvoerder blij met dochtes onderweg, een luxe die

ze in de Vluchtgarage en het Vluchtgebouw in Amsterdam niet hebben. Ze blijven nog tot het einde van de vergadering op het Plein in Den Haag en hopen ook op gesprekken met Kamerleden. Daarna gaan ze met de bus terug naar de hoofdstad.

De lopers komen uit Somalië, Soedan, Libië en Congo, waar ze voor gewelddadige conflicten vluchtten. Anderen vrezen voor hun leven als ze moeten terugkeren naar dictaturen als Eritrea en Ethiopië. De leden van Wij Zijn Hier zwerven al twee jaar door Amsterdam. Ze proberen hun uitzichtloze situatie onder de aandacht te brengen.

Zweeds hof wijst beroep Assange af

Foto: AFP

STOCKHOLM — Een Zweeds hof heeft donderdag een beroep van Wikileaks-oprichter Julian Assange afgewezen.

Assange wilde dat de aanklacht tegen hem wegens aanranding en verkrachting van twee vrouwen zou worden ingetrokken.

“Volgens het hof van beroep is er geen reden om het arrestatiebevel in te trekken alleen omdat Julian Assange in een ambassade verblijft en het bevel niet kan worden uitgevoerd”, luidde een verklaring van het hof.

Assange zit al sinds juni

2012 in de ambassade van Ecuador in Londen, om te voorkomen dat Groot-Brittannië hem uitlevert aan Zweden.

Hij ontkent de beschuldigingen en zegt te vrezen dat Zweden hem wil uitleveren aan de Verenigde Staten wegens het grootschalig lekken van staatsgeheimen.

Britse tips om Russische tanks te spotten

KIEV — Voor wie zich altijd al afvroeg hoe een Russische tank te herkennen is, heeft de Britse ambassade in Kiev de oplossing. Op Facebook plaatsten de Britten gisteren een post met daarop keurig aangegeven wat de uiterlijke kenmerken zijn van het oorlogstuig.

“Poetin ontkent nog steeds dat zijn troepen en wapens in Oekraïne zijn. Hier zijn de instructies om de tanks van het Kremlin te herkennen”, luidt de begeleidende tekst bij de afbeelding. Daarop staat ‘hoe je een T-72BM kan herkennen’, bijvoorbeeld aan het ‘doosvormige pantser’ aan de voorkant van de geschutskoepel, en het grote ‘kijkgat voor de artillerist’.

Verder staan er een paar kleine foto’s onder de instructies met momenten waarop ‘Russische tanks die het Oekraïense leger niet heeft’ gespot zijn in Oekraïne.

Het is niet de eerste keer dat een westers land sociale media gebruikt om een speldenprikje aan Rusland uit te delen. Eerder plaatste de NAVO-delegatie van Canada een landkaartje op Twitter.

Op het kaartje was Rusland roodgekleurd en aangegeven als ‘Rusland’, terwijl Oekraïne blauwgekleurd was en aangegeven als ‘Niet Rusland’. De begeleidende tekst vervolmaakte de grap: “Aardrijkskunde kan lastig zijn. Hier een kaartje voor Russische soldaten die telkens verdwaald raken en dan ‘per ongeluk’ Oekraïne binnen lopen.”

Rusland sloeg toen overigens snel terug met een eigen landkaart op Twitter. Daarop was, in tegenstelling tot het Canadese kaartje, de Krim aangegeven als ‘Rusland’. “Even onze Canadese collega’s helpen met het bijhouden van de heden-daagse geografie van Europa”, aldus de Russische NAVO-delegatie.

Paus: Speculeren schaadt strijd tegen honger

Foto: AFP

Paus Franciscus tijdens een conferentie van de Verenigde Naties over voeding.

ROME — Winstbejag in de voedselhandel is schadelijk voor de internationale strijd tegen armoede en honger. Dat heeft paus Franciscus vandaag gezegd tijdens een conferentie van de Verenigde Naties over voeding. Hij riep de rijke landen op om hun rijkdom te delen en de aanval te openen op verspilling, overdadige consumptie en de ongelijke verdeling van voedsel.

“Het is pijnlijk om te zien dat de strijd tegen honger en ondervoeding wordt gehinderd

door marktprioriteiten, zoals winst, waardoor levensmiddelen een handelsartikel als

alle andere zijn geworden, onderwerp van speculaties”, zei hij in Rome tegen vertegenwoordigers van 170 landen. “De hongerigen blijven, op de hoek van de straat, en vragen erkend te worden als burger en gezond eten te krijgen. We vragen om waardigheid, niet om liefdadigheid.” De Argentijnse paus stelt de

verdediging van de armen centraal. Zo heeft hij daklozen in Rome te eten gevraagd en gaf hij onlangs opdracht een douche voor ze te bouwen bij het Vaticaan. Franciscus sprak vandaag over een ‘paradox van overvloed’, waarbij wereldwijd genoeg voedsel wordt geproduceerd maar niet iedereen te eten heeft.

Amnesty lanceert tool tegen overheidsspionage

LONDEN — Amnesty International heeft vandaag een tool gelanceerd die spyware opspoort. Dat is vooral voor journalisten en mensenrechtenactivisten goed nieuws, omdat zij met de speciale software kunnen zien of bijvoorbeeld overheden hen bespioneren via hun computer of mobiele telefoon.

Detekt is de eerste tool ter wereld die het gewone publiek kan downloaden. Voor

Windows-gebruikers is dat zelfs gratis. Eenmaal geïnstalleerd wordt de gebruiker gewaarschuwd zodra er wordt geprobeerd in te breken op een computer of mobiel. Amnesty ontwikkelde de software samen met een coalitie van mensenrechtenorganisaties en technologiebedrijven als reactie op de toenemende spionageactiviteiten van overheden. Veel landen werden afgelopen jaar in verlegenheid gebracht nadat werd ontdekt dat ze op grote

schaal gegevens verzamelen over bijvoorbeeld het gedrag van burgers. Ook in Nederland worden burgers afgeluisterd door bijvoorbeeld de Amerikaanse inlichtingendienst NSA.

De tool is vooral bedoeld voor mensen in landen die stelselmatig mensenrechten schenden en waar journalisten en voorvechters van mensenrechten worden gearresteerd en zelfs gedood. “Overheden gebruiken steeds vaker geavanceerde

spywaretechnologie zodat ze privémail van journalisten en activisten kunnen lezen. Ook kunnen ze daarmee op afstand stiekem de webcam of microfoon van de computer aanzetten en meeluisteren”, zegt Marek Marczynski, hoofd Veiligheid bij Amnesty.

De spionagebranche is een lucratieve business. Naar schatting wordt jaarlijks zo’n 5 miljard dollar wereldwijd uitgegeven aan spionagesoftware.

Cu honda pena nos a tuma nota di fayecimento di

Señor Haime Yarzagaray

Suegro di Señor Frensel Giel; Director di AIB BANK N.V.

Hunta di Commissario, hunta di Directiva, staf y personal di AIB BANK N.V. ta extende nan profundo condolencia na Frensel y henter famia.

Nos ta spera cu e recuerdo di momentonan cu boso a comparti cune ta un fuente di consolacion pa boso.

AIB BANK N.V.

Met veel verdriet kondigen

wij het overlijden aan van

Inocencio Felipe Tromp

Vader van Mr. Omar Tromp, president

van Kamer van Koophandel.

Moge Felipe in vrede rusten.

ARUBA TRADE & INDUSTRY ASSOCIATION

Mes vliegt in oog tijdens MRI-scan

Een man die in Nieuw-Zeeland een MRI-scan onderging, had van tevoren beter even zijn zakken kunnen leegmaken. Een mes dat hij in zijn zak had, vloog door het magnetisch veld in het apparaat naar buiten en raakte vast in zijn oog.

De zeventigjarige man had tijdens de scan ook nog een riem om en sleutels in zijn zak, meld *The New Zealand Herald*. Dat mag eigenlijk niet, want het magnetisch

veld van zo'n apparaat is zo sterk dat patiënten met bijvoorbeeld pacemakers, chirurgische schroeven of platen helemaal niet zo gescand mogen worden.

Het zakmes was gesloten, maar bleef door het magnetisch veld vastzitten. De man hield een breuk aan zijn oogkas en verwondingen aan zijn oog aan het incident over. Het ziekenhuis heeft verontschuldigen aangeboden.

Vergiet toegestaan op foto rijbewijs

In de mormonenstaat Utah mogen mensen gerust een vergiet op hun hoofd zetten als ze foto's laten maken voor hun rijbewijs. Als ze maar overtuigd atheïst zijn, zoals voormalig pornoster Asia Lemmon.

De vrouw uit St. George beriep zich op de vrijheid van geloof. Zij is een fanatiek lid van de kerk van het Vliegende Spaghettimonster, een organisatie die religie op de hak neemt. De 'god' van het pastafarianisme is een monster, gemaakt van spaghetti en gehaktballen. Aanhangers van dit 'geloof' worden ook wel pastafari of spagnoten genoemd. Zij dragen een vergiet als 'religieuze' kledingstuk. Lemmon was benieuwd of de religieuze staat Utah, waar veel mormonen wonen, moeilijk zou doen als ze met haar trouwe vergiet aan zou komen zetten. Ze kreeg eerst wel wat tegengas, totdat de vrouw documenten liet zien waarin stond dat inwoners van Utah het recht hebben om hun ge-

Foto: Shutterstock

loof ook op hun rijbewijs te uiten. "Eigenlijk ging het echt heel makkelijk", vertelt ze aan *The Spectrum*. Volgens de directeur van de instantie die in Utah de rijbewijzen uitdeelt, was Asia niet de eerste die met een vergiet op de foto wilde. Dat is in principe geen probleem, zolang het gezicht maar goed te zien is.

'Homogenez' nu zelf getrouwd met man

Foto: Shutterstock

De ex-leider van een Amerikaanse actiegroep die beweert homoseksuelen te kunnen 'genezen', is nu zelf getrouwd met een man. John Smid is afgelopen weekeinde in het dorpje Hugo (Oklahoma) in het huwelijksbootje gestapt met zijn partner Larry McQueen, meldde *The Independent* vandaag. De twee leerden elkaar drie jaar geleden kennen en hebben sinds een jaar een relatie. Smid stond van 1990 tot 2008 aan het hoofd van Love in Action, die in 2005 het wereldnieuws haalde. De organisatie probeerde de seksuele voorkeur van tieners te veranderen tijdens behandelsessies. Er volgden meerdere protesten tegen de organisatie, die ruim twee jaar geleden haar naam veranderde in Pad naar Herstel. Smid heeft al-

tijd zijn uiterste best gedaan om zijn seksuele gevoelens te negeren, en is zelfs twee keer getrouwd geweest met een vrouw. Maar hij is uiteindelijk tot de conclusie gekomen dat dat niet werkte en brak met Love in Action. Smid komt pas sinds een paar jaar openlijk uit voor zijn homoseksualiteit. Hij had er altijd het vol-

ste vertrouwen in dat er 'iets zou gebeuren' waardoor zijn seksuele voorkeur zou veranderen, maar er gebeurde niets. "En nu heb ik gezien mijn leeftijd niet heel veel goede jaren meer over", legt hij uit. "Ik kan de rest van mijn leven niet zo doorgaan. Ik blijf niet proberen iets te bereiken dat er toch nooit komt."

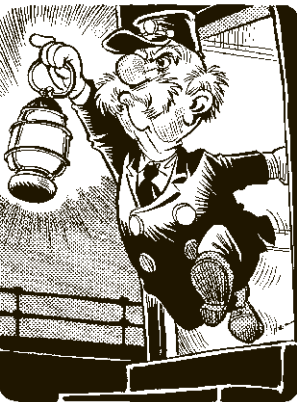
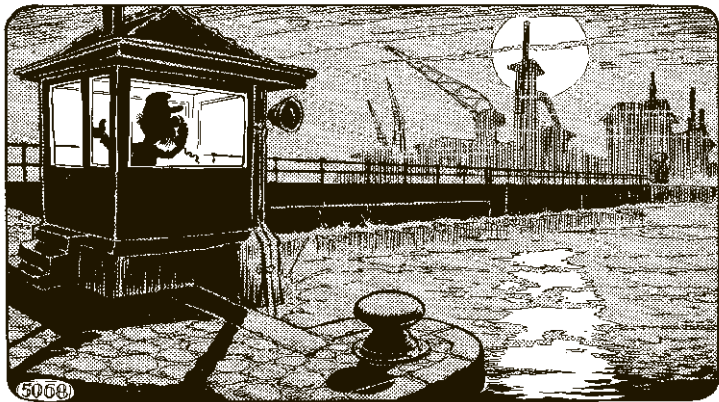
Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina!

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: redactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Koning Hollewijn en de Aanslager

Door Marten Toonder

Sluiswachter Brieltjes had een grote zeesluis onder zijn beheer en dat was een zware verantwoordelijkheid. Die voelde hij temeer, toen hij die nacht om een uur zesentwintig werd opgebeld door de Stormwaarschuwingsdienst. "Dat is niet zo mooi!" riep hij, na enig luisteren. "De wind draait en wordt aanlandig? En het is volle maan... Ja, ja, dat wordt springvloed! Goed, ik zal de boel inspecteren en de waterkering verhogen. Bedankt." Hij wierp de hoorn op de haak en draaf-

de naar buiten. "Actie!" gromde hij. "Aan het werk. In stilte zal ik de elementen tegenhouden, terwijl iedereen nietsvermoedend slaapt." Met die woorden verdween hij in de duisternis, en even bleef het rustig bij zijn huisje. Maar niet voor lang. Want uit de wegwaaierende mistflarden kwam een eenzame gestalte opdoemen. Het was detective Euvel. "Klok niet aangesloten..." prevelde hij. "Gevaarlijk. Moet dus gebeuren. Waar is stopcontact?"

Mensen

Vrouwen met hoge hakken eerder geholpen

Foto: Shutterstock

Vrouwen die iets gedaan willen krijgen van een man, doen er goed aan schoenen met hoge hakken te dragen. Uit Frans onderzoek blijkt dat hoe hoger de hakken zijn, hoe sneller mannen bereid zijn de vrouw te helpen. Onderzoekers van de Universiteit de Bretagne-Sud wilden weten of het gedrag van mannen beïnvloed wordt door het schoeisel dat vrouwen dragen. Onderzoeker Nicolas Guéguen liet een vrouw op platte schoenen passanten vragen om mee te werken aan een onderzoekje. Hij liet de vrouw na verloop van tijd van schoenen wisselen. De hakken van haar schoeisel werden steeds hoger. In een tweede test liet een vrouw een handschoen vallen. Ook zij droeg eerst platte schoenen en daarna schoenen met steeds hogere hakken. Het soort schoenen had geen invloed op de

behulpzaamheid van vrouwen. Mannen lieten de vrouw op platte schoenen aan haar lot over. Hoe hoger de hakken onder haar schoenen waren, hoe meer aandacht ze kreeg. Ook in een derde experiment kwam hetzelfde beeld naar voren. Guéguen zette een vrouw in de kroeg. Toen ze wandelschoenen zonder hakken droeg, had ze geen aanspraak. Dat veranderde toen ze schoenen met hakken aan had. Guéguen publiceerde over zijn onderzoek in het medische tijdschrift *Archives of Sexual Behavior*. De onderzoeker zegt niet zeker te weten waarom mannen zich anders gedragen tegenover vrouwen die op hoge hakken lopen. Volgens hem komt het omdat de schoenen ze vrouwelijker maken. Maar het kan ook zijn dat mannen vrouwen met hoge hakken sneller associëren met seks.

'Boete' voor klachten over hotel

Een Engels echtpaar heeft van een hotel waar het in

augustus verbleef 'een boete' gekregen wegens kritiek op de onderneming. Na hun verblijf in het Broadway Hotel in Blackpool uitten de Britten hun teleurstelling op internet en kwalificeerde het Broadway Hotel als 'een verrot stinkend krot, gerund door Muppets'.

Korte tijd later ontdekte het stel dat via hun creditcard 125 euro naar de rekening van het hotel was verdwenen bovenop de eerder betaalde hotelrekening. De extra 125 euro moest worden afgedragen wegens 'slechte kritiek'. Dit zou hebben gestaan in de kleine lettertjes van de overeenkomst waarmee het echtpaar Tony en Jan Jenkinson uit het noorden van Engeland hun hotelkamer had geboekt. Voor 'de boete' was het stel al erg ontvreden over de prijs, meldden Britse media: "Als je deze plek krijgt aanbebo-

den voor twee weken voor een dubbelkje dan wordt je nog afgezet." Ze beschrijven een brandgevaarlijke kamer met behang dat van de muren losliet, een smerig dun tapijt en dat ze 's nachts door de spiralen van het vieze matras werden 'aangevallen'.

De Jenkinsons willen via hun creditcardmaatschappij hun 'boete' terugvorderen. Een Engelse consumentenorganisatie heeft een onderzoek ingesteld naar de handelwijze van het hotel. De site waarop de kritiek werd gespuurd, TripAdvisor, heeft aangekondigd 'zo nodig stappen te ondernemen om de integriteit van de site te beschermen'. TripAdvisor vreest een vorm van censuur op de site.

Jongetje wordt 'levende magneet' na ongeluk

Een twaalfjarig schooljongetje uit Rusland heeft de superkrachten van stripheld Magneto. Nikolai Kryaglyachenko liep van school naar huis toen hij werd geëlectrocuteerd door een kapotte elektriciteitskabel van een lantaarnpaal waar hij tegenaan leunde. Hij overleefde de schok maar net en sindsdien claimt hij dat hij net als de X-Men-held magnetische krachten heeft, schrijft *Metro*. Op foto's en in een filmpje is te zien hoe het forse kereltje het ijzeren keukengerei van zijn ouderlijk huis tegen zijn lichaam geplakt houdt. "Toen ik de volgende ochtend wakker werd en uit bed stapte, plakten er plotseling een aantal muntjes aan mijn lichaam. Toen ik tijdens het ontbijt

mijn lepel liet vallen, plakte die tegen mijn borst", vertelt de stripboekenaar. Veel controle heeft hij overigens niet over zijn krachten, zegt hij. "Ook als ik het niet wil, trek ik dingen aan. Ik heb zelfs een keer glas aangetrokken. Het kwam recht op me af." Of de magnetische krachten van Nikolai het gevolg zijn van zijn zweterige en dus nogal plakkerige lijf, is overigens niet helemaal uitgesloten. Hij is ook niet de enige 'levende magneet'. Het komt geregeld voor dat mensen dergelijke krachten claimen te hebben. Zo kreeg de fabriekswerker Leonid Tenkaev in 2004 wereldwijde bekendheid toen hij en zijn familie objecten leken aan te trekken na de kernramp van Tsjernobyl in 1986.

Krokodil eet zwangere vrouw op

Een zwangere vrouw in Uganda is ten prooi gevallen aan een krokodil. De 25-jarige vrouw was met andere vrouwen brandhout aan het verzamelen bij het Kyogameer, toen het reptiel ineens uit het water kwam en haar meesleurde. De politie is nog altijd op zoek naar het dier, meldden Ugandese media vandaag. Krokodilaanvallen komen

in het Oost-Afrikaanse land steeds vaker voor, volgens experts door overbevissing van de wateren. "De beesten weten niet meer wat ze eten kunnen en vallen daarom mensen aan", zei een woordvoerder van de dierenbeschermingsorganisatie Uganda Wildlife Authority. Alleen dit jaar al doodden krokodillen dertig mensen.

Unsebako ontmoet Curaçao Cares

De directie van de vereniging van buurtcentra Unsebako had onlangs een ontmoeting met de leiding van Curaçao Cares. Tijdens deze ontmoeting is onder meer besproken wat de twee organisaties voor elkaar kunnen betekenen. De Curaçao Cares-directie heeft uitleg gegeven over hoe zij organisaties en vrijwilligers met elkaar in contact kunnen brengen. De Unsebako-afvaardiging legde uit dat een groot deel van het werk in de buurtcentra wordt gedaan door vrijwilligers. Gesproken is over welke gezamenlijke projecten voor de wijken ze zouden kunnen opstarten.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Euro

In mineur

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen stonden vanmiddag in het rood. Teleurstellende industrie cijfers uit de eurozone en China drukten het sentiment. De AEX-index in Amsterdam noteerde in de middaghandel 0,7 procent lager op 414,97 punten. De Mid-Kap zakte 0,5 procent tot 614,09 punten. De beurzen in Frankfurt, Londen en Parijs daalden tussen 0,8 en 1,4 procent. In de eurozone bleek dat de industrie minder sterk is gegroeid dan verwacht. Ook de bedrijvigheid in de dienstensector viel tegen. Eerder op de dag bleek al dat de activiteit in de Chinese industrie is afgenomen. In de AEX onttrok Randstad zich aan de negatieve te-nur. Het aandeel steeg 4,2 procent nadat de uitzender zijn doelstellingen voor kostenbesparingen flink opvoerde. Fugro won 4,3 procent. De bodemonderzoeker profiteerde van een overnamebod op het Franse CGG, waarmee Fugro een verlieslatend samenwerkingsverband heeft. Gemalto won 0,7 procent. De digitaal beveiligder liet in een interview met persbureau Reuters weten naar overnames te kijken om vaart te maken met de doelstelling van een omzet van meer dan 600 miljoen euro in 2017. De euro is 2,26 gulden waard, tegen 2,25 gulden bij het slot van de Europese beurshandel gisteren. Een vat Amerikaanse olie werd 0,4 procent duurder op 74,90 dollar. Brentolie kostte 0,8 procent meer, op 78,70 dollar per vat.

Tokio

Hoger

TOKIO — De beurs in Tokio is vandaag nipt hoger geëindigd. Een sterkere dan verwachte stijging van de Japanse export in oktober bood steun aan belangrijke Japanse exportbedrijven, zoals autobouwer Toyota. De winsten bleven echter beperkt door een zwak industrie cijfer uit China. De Nikkei sloot 0,1 procent in de plus op 17.300,86 punten. De andere beurzen in het Verre Oosten lieten een gemengd beeld zien. Uit cijfers van de Britse bank HSBC bleek dat de inkoopmanagersindex van de Chinese industrie in november precies op 50 is uitgekomen. Het cijfer, dat de activiteit in de industrie meet, balanceert daarmee op de scheidslijn tussen groei en krimp. De Hang Seng-index in Hongkong steeg 0,1 procent. De All Ordinaries in Sydney zakte 1 procent onder aanvoering van de mijnbouwers. In Seoul verloor de Kospi 0,5 procent. Zwaargewicht Samsung daalde 0,7 procent, nadat het Zuid-Koreaanse concern had aangekondigd af te zien van een miljardenfusie tussen de divisies bouwkunde en scheepsbouw.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenmarkten zijn vandaag lager aan de handelsdag begonnen. Teleurstellende industrie cijfers uit de eurozone en China drukten het sentiment van Amerikaanse beleggers. De leidende Dow-Jonesindex stond kort na de openingsbel 0,4 procent lager op 17.611 punten. De brede S&P 500 zakte 0,3 procent tot 2042 punten en de technologiebeurs Nasdaq verloor 0,4 procent tot 4656 punten. Elektronica verkoper Best Buy roeide tegen de stroom in, nadat het had gemeld dat de omzet in het derde kwartaal was gestegen tot 9,4 miljard dollar. Het bedrijf profiteerde vooral van kostenbesparingen. De nettowinst verdubbelde tot 107 miljoen dollar. Het aandeel Best Buy klom in de eerste handelsminuten 4,4 procent.

Fokker krijgt nieuwe opdracht bij bouw JSF

PAPENDRECHT — Fokker heeft een nieuwe opdracht binnengesleept in verband met de bouw van de JSF-straaljager (F-35). Het Nederlandse luchtvaarttechnologiebedrijf mag de klep gaan maken waaruit de remparachute klapt.

Daarover sloot Fokker vandaag een contract met de Amerikaanse vliegtuigfabrikant Lockheed Martin. De werkzaamheden starten nog voor het eind van dit jaar op de vestiging in Hogeveen. Fokker ziet de opdracht als

mooi aanvulling op de andere onderdelen die het bedrijf al maakt voor de JSF. Maar het gaat nu wel om een kleine opdracht, goed voor ‘een aantal miljoenen euro’s’, zegt een woordvoester. De remparachute is slechts een

optioneel onderdeel van de JSF. Tot nu toe heeft alleen Noorwegen besloten om zijn vijftig JSF’s van de betreffende klep te voorzien.

Fokker verwacht dat ook Nederland en Canada, en mogelijk meer landen, voor het aanschaffen van het onderdeel zullen kiezen. Een remparachute is vooral handig bij gebruik van de straaljager op ijzige of korte lan-

dingsbanen.

Fokker sloot eerder al contracten af voor het vervaardigen van onder meer de bekabeling van de JSF, de vliegkleppen en de stophaak voor het landen op vliegdek-schepen. Fokkers totale orderportefeuille gerelateerd aan de straaljager is verspreid over tientallen jaren en is goed voor circa 5 miljard euro.

Foto: Shutterstock

‘Miljardenorder Delta Air Lines naar Airbus’

PARIJS — Luchtvaartmaatschappij Delta Air Lines, de Amerikaanse samenwerkingspartner van Air France-KLM, bestelt vijftig grote toestellen bij vliegtuigbouwer Airbus. Dat meldde persbureau Reuters vandaag op gezag van bronnen die bekend zijn met de zaak. Het zou gaan om toestellen van de types A350-900 en A330neo met een gezamenlijke waarde van zo’n 14 miljard dollar. Volgens Reuters heeft Airbus zijn Amerikaanse rivaal Boeing afgetroefd omdat de vliegtuigen sneller leverbaar zijn dan de Boeing 787 Dreamliner.

‘Europees bonusplafond kan door de beugel’

LUXEMBURG — Het bonusplafond bij financiële instellingen dat de Europese Unie vorig jaar heeft ingesteld, is niet onrechtmatig omdat het geen beperkingen stelt aan de totale beloning van bankiers. Dat stelt advocaat-generaal Niilo Jääskinen in een vandaag gepubliceerd advies aan het Hof van Justitie van de EU. Meestal volgt het hof dergelijke adviezen.

Groot-Brittannië had bezwaar gemaakt tegen de nieuwe regels, die voorschrijven dat de variabele beloning bij een bank niet hoger mag zijn dan het basis-salaris, of twee keer dat bedrag na toestemming van de aandeelhouders. De maatregel volgde op de financiële crisis van 2008. Die was volgens de beleidsmakers deels te wijten aan het bonusstelsel bij banken, dat het nemen van grote risico’s

in de hand zou hebben gewerkt.

Volgens de Britten mag Brussel zich niet bemoeien met de beloning van werknemers in het bedrijfsleven. Ook maakte Londen bezwaar tegen de verplichting tot openbaarmaking van bonussen, omdat dit strijdig zou zijn met het recht op privacy. Jääskinen stelt het hof evenwel voor alle Britse vorderingen af te wijzen.

Nederland wil de bonussen bij banken overigens nog verder aan banden leggen. Vanaf volgend jaar mag de variabele beloning niet meer bedragen dan een vijfde van het vaste salaris. De bankensector is daar zeer kritisch over omdat geen enkel ander land in Europa zulke strenge bonusregels kent. Dat zou de internationale concurrentiepositie van Nederlandse banken ondermijnen.

Meer omzet en winst elektronicaketen Best Buy

MINNEAPOLIS — De Amerikaanse elektronica verkoper Best Buy heeft de omzet in het derde kwartaal, dat begin november afliep, licht zien stijgen tot 9,4 miljard dollar. Met name dankzij kostenbesparingen wist het winkelbedrijf de hevige concurrentie en prijsdruk het hoofd te bieden. De nettowinst verdubbelde tot 107 miljoen dollar, zo maakte de

onderneming vandaag bekend. Het is voor het eerst sinds het vergelijkbare kwartaal vorig jaar dat Best Buy de verkopen op jaarbasis niet ziet afnemen. Net als andere detailhandelsbedrijven heeft het te maken met de groeiende concurrentie van webwinkels. Steeds meer consumenten kopen elektrische apparaten en gadgets online.

Noors olieveld Shell kan eerder uit productie

STAVANGER — Shell overweegt het Noorse offshore-olieveld Draugen tien jaar eerder uit productie nemen dan gepland vanwege de oplopende kosten en de dalende olieprijs. Dat heeft een hoge manager van het olie- en gasconcern in Noorwegen gezegd.

Shell denkt dat Draugen tot 2024 of 2027 in productie zal blijven, terwijl eerder op 2036 werd gemikt. Het veld in de Noorse Zee

levert steeds minder op, maar de productiekosten stijgen wel. Daar komt nog de lage olieprijs bovenop. Daardoor staat de winstgevendheid van Draugen onder druk. Shell is exploitant van Draugen en bezit 44,6 procent van het olieveld.

De productie van Draugen is in de afgelopen jaren sinds een piek van 225.000 vaten per dag gedaald naar circa 30.000 vaten per dag dit jaar.

denken echter wel dat op de middellange termijn de inflatie weer zal stijgen richting de doelstelling van 2 procent.

De rente in de VS staat nu al sinds december 2008 op het historisch lage niveau van 0 tot 0,25 procent. De meeste economen verwachten dat de Fed medio volgend jaar een begin zal maken met het verhogen van de rente.

Verder blijkt uit de notulen dat de meeste beleidsmakers bij de Fed zich voorlopig weinig zorgen maken over de effecten van de afzwakken-de wereldwijde groei op de Amerikaanse economie. Die gevolgen zullen naar verwachting vrij beperkt zijn, aldus de aantekeningen.

‘Verkoop Financial Times geen prioriteit’

BARCELONA — Uitgever-concern Pearson heeft een verkoop van zakenkrant Financial Times (FT) niet hoog op de agenda staan. Dat liet de financiële directeur van Pearson weten op een door de Amerikaanse bank Morgan Stanley georganiseerd evenement in Barcelona.

Vorige maand werd in de Britse media nog gemeld dat Pearson een verkoop van FT zou overwegen. Naar verluidt hebben een rijke Indiase zakenman en Britse

vastgoedtycoons interesse in de zakenkrant. Maar volgens financiële directeur Robin Freestone van Pearson wordt een verkoop niet als prioriteit gezien. “Moeten we FT bezitten? Nee, maar het is een merk waarvan je nu eenmaal niet makkelijk afscheid neemt.”

Volgens Freestone maakt FT juist zijn sterkste jaar ooit door. “De groei van het aantal lezers wordt een record. Het is een fantastisch merk dat heel wat waard is.”

Liberaal plan om investeringen aan te jagen

BRUSSEL — Met een investeringsfonds van 700 miljard euro en belastingverlagingen voor het midden- en kleinbedrijf kan de economische groei in Europa worden aangejaagd. Maar dit werkt alleen als de politiek bereid is om onder meer één Europese energiemarkt en digitale markt te creëren en de administratieve druk voor ondernemers weg te nemen.

Dat is de kern van een vandaag gepresenteerd plan van de Europese liberalen, waar D66 en de VVD bij zijn

aangesloten. Zo willen de liberalen de achterblijvende economie in Europa uit het slop trekken.

Volgens D66-europarlementariër en vicevoorzitter van de liberalen Sophie In ‘t Veld biedt dit ‘ambitieuze plan’ perspectief en kan het de aanjager zijn voor mensen om weer in Europa te investeren. “Het geld is er, maar het vertrouwen ontbreekt om te investeren. Het draait dus om de vraag hoe we mensen weer aan het investeren krijgen.”

Vertrouwen consumenten gedaald

DEN HAAG — De stemming onder consumenten is in november gedaald. Vooral over de economische omstandigheden zijn ze een stuk somberder geworden. Dat meldde het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vandaag.

afgelopen twaalf maanden”, aldus het statistiekbureau.

De vertrouwensindicator van het CBS zakte met 5 punten en kwam uit op min 8. Dat betekent dat er 8 procent meer pessimisten dan optimisten zijn. De deelin-dicator over de economie verslechterde 12 punten en komt uit op min 4.

“Consumenten vinden de tijd ongeveer even ongunstig voor het doen van grote aankopen, zoals wasmachines en televisies, als een maand eerder. Ook waren ze nage-nog even negatief over hun financiën in de komende en

Het consumentenver-trouwen ligt in november op het gemiddelde over de afgelopen twintig jaar. Het vertrouwen bereikte in april 2000 de hoogste stand ooit (27). Het dieptepunt werd bereikt in februari 2013 (min 44).

De zogeheten Consumptie-radar van het CBS laat zien dat de omstandigheden voor de consumptie van huishoudens in november zijn verslechterd. Dat komt vooral doordat de ondernemers in de industrie een stuk negatiever zijn geworden over de toekomstige werkgelegenheid in hun branche. Tegelijkertijd zijn consumenten pessimistischer geworden over de toekomstige werk-loosheid.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	20-Nov		PREV.	20-Nov		
DOW JONES	17685.73	17679.84	AEX	417.79	416.46		
S&P 500 INDEX	2048.72	2051.10	AEGON NV	6.19	6.06		
NASDAQ	4675.71	4693.02	AHOLD NV	13.89	13.89		
AMAZON.COM INC	326.54	331.40	AKZO NOBEL	53.98	53.32		
APPLE INC	114.67	116.37	ASML HOLDING NV	84.08	83.89		
BAIDU INC-SP ADR	240.42	239.51	CORIO NV	38.48	38.10		
BERKSHIRE HATH-B	145.65	145.69	DSM (KONIN)	52.18	51.95		
CITIGROUP INC	53.66	53.43	HAL TRUST	127.40	128.00		
COCA-COLA CO	44.22	44.26	HEINEKEN NV	60.92	61.37		
WALT DISNEY CO	89.82	89.12	ING GROEP NV	11.49	11.29		
3D SYSTEMS CORP	36.04	35.81	KPN (KONIN) NV	2.69	2.68		
EBAY INC	54.94	54.58	KONINKLIJKE PHIL	23.10	22.76		
FACEBOOK INC-A	73.33	73.78	REED ELSEVIER	18.81	18.75		
GENERAL ELECTRIC	26.92	26.92	ROYAL DUTCH SHA	27.81	28.22		
GOOGLE INC-A	547.20	543.72	TOMTOM	5.58	5.52		
HEWLETT-PACKARD	37.18	37.04	TOTAL SA	46.51	46.73		
HOME DEPOT INC	96.70	97.24	UNILEVER NV-CVA	31.67	31.68		
INTEL CORP	34.35	34.49	W.P. STEWART HOL	317.21	317.20		
JOHNSON&JOHNSON	108.76	107.93	ZIGGO NV	37.90	37.47		
LINKEDIN CORP-A	219.61	221.12	SCOTIABANK FUNDS	PREV.	19-Nov		
MICROSOFT CORP	48.22	48.34	MONEY MARKET	13.0640	13.0640		
PROCTER & GAMBLE	88.73	88.57	US DOLLAR BOND	2.6249	2.6209		
ROYAL DUTCH-ADR	69.93	70.81	GLOBAL GROWTH	2.4684	2.4844		
STARBUCKS CORP	77.82	78.26	US GROWTH	11.5418	11.7210		
TWITTER INC	39.71	39.96	CANADIAN GROWTH	3.1276	3.1480		
WAL-MART STORES	84.99	84.31	FUNDS	PREV.	19-Nov		
WHOLE FOODS MKT	47.78	48.12	BGF CONT EUR FLEX	21.63	21.75		
ALERIAN MLP - AMLP	18.82	18.88	BGF EMKT BOND	15.43	15.42		
ISH GBL HY BD - GHY	51.43	51.39	BGF FIX INC GBL OP	13.17	13.19		
ISH IBOXX HY BD - HYG	91.24	91.20	BGF GBL ALLOCATION	50.37	50.35		
ISH SELECT DIV - DIVY	78.44	78.42	BGF USD CORE BOND	16.89	16.88		
ISH MSCI EMTK - EEM	41.20	41.26	TEMPLETON ASIAN BND	24.51	24.48		
ISH MSCI PAC - EPP	46.98	46.72	CURRENCIES	PREV.	20-Nov		
ISH RUSSELL - IWV	121.64	121.87	YENUSD	117.750	118.140		
ISH S&P 500 - SPY	111.58	111.78	EURUSD	1.255	1.254		
ISH EUROPE - IEV	44.40	44.17	CANUSD	1.134	1.130		
POWERSH-OQQ	103.21	103.56	GBPIUSD	1.569	1.570		
POWERSHARES DB C	21.33	21.45	COMMODITIES	PREV.	20-Nov		
SPDR S&P INT DIV-DWX	45.62	45.59	OIL WTI	74.58	74.93		
SPDR S&P MID 400	260.65	261.41	GOLD	1182.72	1188.29		
SPDR S&P 600 SMA	103.53	104.09	SILVER	16.17	16.17		
VANGUARD REIT - VNQ	78.43	78.48	WHEAT	585.50	550.50		
WSDOMTR JAP H EQ-DVJ	54.90	54.50	GBPIUSD	1.569	1.570		

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

L'ao Capriles Banking Center, Schollegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@meb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure white
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion
Aruba Limpi

583-8383

Dodental door winterweer VS loopt op

Een bewaker helpt met het sneeuwvrij maken van het dak van de New York National Guard.

BUFFALO — Het dodental door de hevige sneeuwval in het noordoosten van de VS is opgelopen tot zeven. Dat berichtten Amerikaanse media vandaag. Vooral het scheppen van sneeuw blijkt een gevaarlijke activiteit te zijn. Zeker drie personen zouden al

zijn bezweken aan een hartinfarct tijdens het scheppen van sneeuw. Dat komt onder meer doordat mensen te snel werken, zei een cardioloog van de Amerikaanse Hartstichting tegen nieuwszender *ABC*. Volgens de arts wordt zelfs gesproken over ‘hartinfarct

sneeuw’. De cardioloog adviseert mensen met hartproblemen de sneeuwschip vaker te laten staan. “Als je weet dat je een hartkwaal hebt, is een beetje sneeuw op de oprit misschien niet zo erg”, aldus dokter Clyde Yancy. De arts adviseert mensen

verder geen alcohol te drinken voor het sneeuwruimen en een kleinere sneeuwschip te kopen, zodat ze minder gewicht hoeven te tillen. Dat advies kan mogelijk levens redden. Volgens *CNN* valt vandaag naar verwachting opnieuw veel sneeuw.

Parlement Nigeria dicht vanwege chaos

ABUJA — Het parlement van Nigeria is vandaag gesloten vanwege chaotische toestanden. Dat meldden Nigeriaanse media. Het parlement zou vandaag vergaderen over het verlengen van de noodtoestand in delen van het Afrikaanse land.

De chaos ontstond doordat veiligheidspersoneel om onduidelijke redenen probeerde te voorkomen dat de voorzitter van het Huis

van Afgevaardigden, Aminu Tambuwal, het parlamentsgebouw binnenging. Daardoor kwam een menigte schreeuwende mensen in beweging. In de chaos rond het gebouw gebruikte de politie traangas.

De veiligheidsdienst had het gebouw overgenomen en alle ingangen afgesloten, op een na. Daar werd iedereen streng gecontroleerd en geïnterviewd. Diverse politici werden bij de ingang tegen-

gehouden en weggestuurd.

Tambuwal wist uiteindelijk met steun van aanhangers naar binnen te komen. De voorzitter is onlangs naar de oppositie overgelopen.

De voorzitter van de senaat, David Mark, kondigde na een ontmoeting met Tambuwal en vanwege de chaos een sluiting tot dinsdag aan. Het is onduidelijk of alle parlementsleden daaraan gevolg zullen geven.

Doodstraffen voor stenigen zwangere vrouw

LAHORE — Vier Pakistani zijn door een rechtbank in Lahore ter dood veroordeeld omdat ze in mei een zwangere vrouw hadden gestenigd. Onder de veroordeelden zijn drie familieleden van het slachtoffer. Ze werd vermoord omdat ze was getrouwd met de man van wie ze hield.

Het gaat om twee broers, de vader en de ex-verloofde van de vrouw, de 25-jarige Farzana Iqbal. De vrouw was verloofd geweest met haar neef maar trouwde een andere man. De familie deed daarop aangifte van ontvoering. Toen Iqbal naar de rechtbank wilde komen om dat te weerleggen, viel ze ten prooi aan haar familie.

Obama komt met plan legalisering illegalen

WASHINGTON — De Amerikaanse president Barack Obama kondigt vanavond officieel aan dat hij zijn bevoegdheden als staatshoofd gebruikt om miljoenen illegalen in het land te legaliseren. Dit hebben medewerkers volgens Amerikaanse media gisteren bevestigd.

Obama zal vervolgens steun voor zijn initiatief werven in een toespraak morgen op een middelbare school in Las Vegas. Hij heeft daar eerder over immigratie gesproken en zal zijn voorgenomen beleid nader toelichten.

Na de nederlaag van zijn Democratische Partij in de parlementsverkiezingen van 4 november heeft Obama aangegeven zijn migratiebeleid er voor het einde van het jaar door te willen drukken.

De Republikeinse oppositie, die straks in beide kamers van het Congres een meerderheid heeft, is fel gekant tegen Obama's ‘amnestie’. De Republikeinse voorman John Boehner waarschuwde vandaag ‘keizer Obama’ dat hij zijn kansen op samenwerking met de Republikeinen verspeelt met zijn migratiebeleid.

Frankrijk vermindert aantal regio's

PARIJS — Na een emotioneel nachtelijk debat heeft het Franse parlement vandaag ingestemd met een wetsvoorstel dat het aantal regio's in Frankrijk in 2016 moet hebben teruggebracht van 22 naar 13.

Het felst verzette zich een groep boze parlementsleden uit de Elzas die er niet aan moeten denken dat hun noordoostelijke regio wordt samengevoegd met Lotharingen en Champagne-Ar-

denne. Zes regio's houden hun huidige omvang, de rest moet met andere regio's samen, zoals Auvergne met Rhône-Alpes en de twee ‘Normandië's’ (Boven- en Neder-Normandië) worden één Normandië.

Een regio heeft een eigen gekozen bestuur, maar mist veel van de bevoegdheden die deelstaten zoals bijvoorbeeld in Duitsland en Zwitserland hebben. Wel speelt de regio een voornamelijk rol bij de besteding van overheids-

geld in het onderwijs, het onderzoek en het openbaar vervoer.

De inkrimping moet geld besparen. Frankrijk heeft veel geledingen in het bestuur en zou volgens een aantal politici daarop flink kunnen besparen. Vaak wordt ook over de inkrimping van het aantal communes (gemeenten) gesproken, maar dat vlot niet. In 2003 telde Frankrijk er 36.565 en in vorig jaar 36.552.

Celstraf voor baas veerbootbedrijf Zuid-Korea

SEOUL — De eigenaar van de gezonken Zuid-Koreaanse veerboot Sewol moet tien jaar de cel in voor doodslag. Dat bepaalde een rechtbank vandaag, schrijft het Zuid-Koreaanse persbureau *Yonhap*. Het Zuid-Koreaanse Openbaar Ministerie had vijftien jaar geëist.

De Sewol kapseide in april. Ruim 300 mensen verdronken nadat de bemanning de bijna 500 opvarenden had geadviseerd om in hun hut te blijven. De bemanning nam daarna snel de benen. Slechts 172 passagiers overleefden de ramp. Negen mensen worden nog altijd vermist. Daar wordt niet meer naar gezocht, omdat het te gevaarlijk is.

Kim Han-sik werd veroordeeld voor doodslag, omdat

hij veel meer passagiers aan boord liet dan veilig was. Ook was de veerboot overladen met vracht, terwijl hij wist dat de boord instabiel was. De Sewol was daarin geen uitzondering. De baas overlaadde de boten regelmatig omdat het bedrijf in de financiële problemen zat, aldus de rechter.

De 71-jarige Kim Han-sik werd niet alleen veroordeeld voor de veerbootramp. Hij had meer op zijn kerfstok. Zo

overtrad hij volgens de rechter ook de zeevaartregels, verduisterde hij tientallen miljarden Zuid-Koreaanse won van het bedrijf (1 miljard won is bijna 1,6 miljoen gulden) en nam hij voor tientallen miljoenen aan smeergeld aan.

Vandaag werden ook andere medewerkers van het veerbotenbedrijf veroordeeld. Zij kregen 3 tot 6 jaar celstraf. De kapitein van het schip kreeg vorige week 36 jaar cel, de belangrijkste technicus van het schip 30 jaar. De dertien andere bemanningsleden kregen straffen tussen de 5 en de 20 jaar. Dat is veel te laag, vinden de aanklager en de nabestaanden.

Israël versoepelt wapenregels na aanslag

JERUZALEM — In Israël is het sinds vandaag makkelijker om wapens te dragen of te bemachtigen. De wapenwet is versoepeld na de aanval op een synagoge dinsdag, waarbij zeven mensen om het leven kwamen.

De Israëlische minister Yitzhak Aharonovitch van Publieke Veiligheid keurde de nieuwe regels gisteravond goed na een gesprek met de politie. Het is de bedoeling dat het veiliger wordt in onder meer Jeruzalem en andere steden, die een verhoogd risico hebben om doelwit te worden van een terreuraanslag, schrijven Is-

raëlsche media.

Behalve dat gewone burgers sneller een wapen kunnen bemachtigen, mogen mensen die een oud wapen hebben dat ruilen voor een nieuwe. Andere maatregelen zijn dat beveiligers na hun werk hun wapen mee naar huis nemen en dat veteranen zich mogen bewapenen. De nieuwe regels gelden voor drie maanden.

In Israël is het geen recht om een wapen te hebben, zoals wel in de Verenigde Staten het geval is. Normaal krijgen alleen mensen die werken in het leger of de beveiliging een wapenvergunning.

Noord-Korea dreigt met nieuwe kernproef

PYONGYANG — Noord-Korea dreigt met nieuwe nucleaire proeven. De dreiging komt kort nadat de Verenigde Naties hadden gezegd dat het Internationaal Strafhof (ICC) in Den Haag onderzoek zou moeten doen naar de misdaden tegen de men-

selijkheid in Noord-Korea. Zuid-Korea heeft Noord-Korea gewaarschuwd geen nieuwe tests te doen, omdat de internationale gemeenschap dat zal bestraffen. Ook roept het Pyongyang op de mensenrechtensituatie in het land te verbeteren,

schrijft het Zuid-Koreaanse persbureau *Yonhap*.

Noord-Korea voerde eerder kernproeven uit in 2006, 2009 en 2013, tot grote woede van het Westen en zelfs Noord-Korea's grootste bondgenoot China.

Mogelijk tweede ebolamissie voor marineschip

DEN HAAG — Het Nederlandse marineschip dat deze dagen hulpgoederen aflevert in drie West-Afrikaanse landen die door ebola zijn getroffen, wordt daarvoor binnenkort mogelijk voor een tweede keer ingezet. Volgens minister Lilianne Ploumen (Ontwikkelingssamenwerking) is dat een serieuze optie als de Karel Doorman goed wordt gevuld.

Ze zei gisteravond dat momenteel zowel het aanbod als de behoefte aan hulpgoederen wordt geïntervalliseerd. “De Karel Doorman heeft een grote capaciteit. Die willen we maximaal benutten. Wij staan welwillend tegenover een tweede transport als er inderdaad voldoende aanbod van hulpgoederen is”, aldus de minister. Het grootste schip van de Nederlandse marine kwam dinsdagavond aan in Sier-

ra Leone. Gisteren is de lading voor dat land gelost in de haven van Freetown. Het transportschip zette 's avonds koers naar Guinee en zal daarna ook nog hulpgoederen afleveren in Liberia. Als die klus is gelukt, is het schip beschikbaar om opnieuw spullen te vervoeren die in de drie getroffen landen nodig zijn om de slachtoffers van ebola te helpen. De Karel Doorman kan daarvoor in de buurt van

de West-Afrikaanse kust blijven om ergens nieuwe lading op te pikken. Maar het schip kan ook teruggaan naar Europa om weer beladen te worden. Een besluit over een mogelijk nieuwe inzet wordt binnenkort verwacht.

De bijna 205 meter lange Karel Doorman vertrok 6 november vanuit Den Helder met aan boord tientallen vrachtwagens, auto's en ambulances, miljoenen handschoenen en onder meer mobiele laboratoria, beschermende kleding voor artsen en veldhospitals. De hulpgoederen zijn behalve uit Nederland ook afkomstig uit acht andere Europese landen.

Franse jihadisten voeren propaganda

PARIJS — Drie Franse jihadisten hebben in een kort propagandafilmpje moslims opgeroepen Frankrijk te verlaten en zich aan te sluiten bij Islamitische Staat (IS) of aanslagen in Frankrijk te plegen. Franse media meldden vandaag dat de drie zich Abu Osama al-Faransi (de Franse), Abu Maryam al-Faransi en Abu Salman al-Faransi noemen en hun paspoorten hebben verbrand.

IS verspreidde recentelijk beelden van de executie van achttien Syrische gevangenen. Daarop zijn volgens de Franse veiligheidsdiensten zeker twee Franse beulen te zien, Maxime Hauchard uit Normandië en Mickaël Dos Santos uit een voorstad van Parijs. Er zijn minstens 1000 Fransen naar het Midden-Oosten getogen om mee te vechten met jihadisten, vooral IS. De meesten komen uit niet erg religieus ingestelde gezinnen uit de middenklas-

se, volgens een Frans onderzoek naar de herkomst van de jihadisten onder 160 betrokken families. Het onderzoek werd volgens *Le Figaro* gedaan door een particuliere organisatie die zich tegen islamitisch extremisme keert. De gemiddelde jihadist uit Frankrijk is jong, tussen de 15 en 21 jaar oud. Meer dan twee derde van hen komt uit de middenklasse en 80 procent komt uit niet erg religieuze gezinnen. 40 procent heeft te maken gehad met

Mickaël Dos Santos hier te zien in een screenshot van de propagandavideo.

depressie. Slechts 5 procent heeft een verleden als de-

linquent, volgens het onderzoek.

Sport

Vettel moet Ferrari wereldtitel gaan bezorgen

MARANELLO — Sebastian Vettel vervangt Fernando Alonso bij Ferrari. Dat maakte het Italiaanse team uit de Formule 1 vandaag bekend. Viervoudig wereldkampioen Vettel heeft bij de Italiaanse renstal een contract voor drie jaar getekend.

De Duitser komt over van Red Bull en gaat rijden met de Fin Kimi Raikkonen. Alonso vertrekt, maar waarheen is nog niet bekend. De Spanjaard wordt al langer in verband gebracht met McLaren. De 33-jarige Alonso reed vijf jaar voor de Italiaanse renstal. Hij won in die seizoenen 11 races, stond 44 keer op het podium en behaalde 1186 punten. Alonso werd in vijf jaar drie keer tweede op het wereldkampioenschap dat hij in 2005 en 2006 won als rijder van Renault. "Alonso zal altijd een speciale plek behouden binnen onze geschiedenis van geweldige coureurs", zei teambaas Marco Mattiacci op de website van Ferrari. "Ik weet zeker dat ook Alonso het steigende paard van Ferrari in het hart houdt en dat

de fans hem ook in de toekomst zullen respecteren." Alonso spreekt op de website van een moeilijke beslissing om de ploeg na vijf jaar te verlaten. "Het is geen makkelijke dag voor mij. Ik kijk enthousiast en vastberaden naar de toekomst, maar weet ook dat ik hier mijn hoogste niveau heb gehaald en grenzen heb verlegd. Ik ben trots op wat we de afgelopen jaren met z'n allen hebben bereikt." Vettel ziet met zijn overstap naar Ferrari een droom uitkomen. "Toen ik klein was, was Michael Schumacher in zijn rode wagen mijn grootste idool. Het is een ongelooflijke eer dat ik nu zelf in die auto mag rijden. Ferrari heeft een geweldige traditie in de sport en ik zal er met ziel en zaligheid voor strijden om het

Sebastian Vettel (l) vermaakt zich kostelijk op de persconferentie in Abu Dhabi. Hij draagt volgend seizoen het rood dat nu nog om de schouders zit van Fernando Alonso (r).

team terug te helpen naar de top." Teambaas Mattiacci ziet in de jongste meervoudig wereldkampioen uit de historie van de Formule 1

een coureur met een unieke combinatie van jeugdigheid en ervaring. "Hij brengt dat onbetaalbare gevoel van teamgeest als we samen met

Kimi de strijd om de voorste plaatsen aangaan. Wij delen met Sebastian enthousiasme, vastberadenheid en een honger naar succes."

Tweede etappe Volvo Ocean Race

KAAPSTAD — Vol goede moed en met hernieuwde energie zijn de zeven deelnemende zeilteams gisteren in Kaapstad begonnen aan de tweede etappe van de Volvo Ocean Race. Dankzij de straffe wind konden de boten meteen goed vaart maken in de schaduw van de befaamde Tafelberg.

Het Nederlandse Team Brunel kende een prima start als nummer twee achter de Spaanse ploeg MAPFRE en kon na de eerste schermutselingen in de baai als eerste jacht naar open zee varen.

De compacte vloot zet vanuit Zuid-Afrika koers naar Abu Dhabi, de hoofdstad van de Verenigde Arabische Emiraten. De route van 6125 nautische mijlen (ruim 11.000 kilometer) gaat van de ijzige kou in de 'Roaring Forties' naar de klamme hitte van de Doldrums in de Zuid-Indische Oceaan.

Onderweg moeten de teams ook nog rekening houden met tropische cyclonen. Van piraterij aan de Afrikaanse oostkust zullen de eenheidsjachten naar verwachting geen last hebben. "Ik zie het onvoorspelbare weer als de grootste uitdaging", liet schipper Bouwe Bekking van Team Brunel voor de start weten. "Het kan zomaar zijn dat je laatste wordt zonder dat je hier iets aan kunt doen." De geschatte duur van de etappe ligt tussen 22 tot 28 dagen. Abu Dhabi Ocean Racing, dat richting de thuishaven vaart, geldt als favoriet voor de zege. Schipper Ian Walker uit Engeland gevierde met zijn bemanning in de eerste etappe tussen Alicante en Kaapstad. Team Brunel, met ook Gerd-Jan Poortman aan boord, eindigde in de openingsetappe als derde. De andere twee Nederlandse zeilers in de Volvo Ocean Race zijn Wouter Verbraak (Team Vestas Wind) en Carolijn Brouwer (Team SCA).

Buffon en Chiellini blijven

TURIJN — Juventus heeft vandaag de contracten van doelman Gianluigi Buffon en verdediger Giorgio Chiellini verlengd. De 36-jarige Buffon tekende bij tot 2017. Hij verdedigt al

sinds 2001 het doel van de Italiaanse voetbalclub.

De zes jaar jongere Chiellini gaat een jaar langer door. Hij komt sinds 2005 uit voor Juventus. "Hun leider-

schap is zo belangrijk. Ze bleven Juventus trouw toen we naar de Serie B werden teruggezet en hebben ons geholpen om weer de top te bereiken", zei voorzitter Andrea Agnelli vandaag.

Klitsjko wil titel terug in familie

HAMBURG — Bokser Vladmiri Klitsjko krijgt spoedig de kans om voor de wereldtitel te boksen voor de WBC, een van de vier internationale boksbonden. De 38-jarige Oekraïner bezit al de kampioensgordels van de bonden IBF, WBO en WBA. "Vladimir is een icoon van de bokssport. De WBC zal zich inzetten voor een titelstrijd", meldde WBC-voorzitter Mauricio Sulaiman in het magazine Sport Bild. Eerder veroverde zijn broer Vitali Klitsjko de titel bij de WBC door de Brit Dereck Chisora te verslaan, maar Vitali is inmiddels burgemeester van Kiev. "Ik wil die titel graag terugbrengen in de familie", liet Vladimir Klitsjko weten. De huidige wereldkampioen bij de WBC is de 36-jarige Canadees Bermane Stiverne. Hij verdedigt zijn titel op 17 januari tegen de Amerikaanse uitdager Deontay Wilder. Daarna is een duel met Klitsjko mogelijk.

Stevens debuteert voor Caterham

ABU DHABI — Will Stevens is zondag in Abu Dhabi bij de afsluitende race van het Formule 1-seizoen de tweede rijder namens Caterham. De 23-jarige Engelsman debuteert op het hoogste niveau naast de Japanner Kamui Kobayashi.

Caterham verkeert in financiële problemen en moest daarom afhaken voor de afgelopen twee races in Austin

en São Paulo. De reis naar de Verenigde Arabische Emiraten wordt betaald door fans en sponsors. De

Licentie Astana op de tocht

AIGLE — De verwachting is dat de licentiecommissie van de internationale wielervederbond UCI binnen twee weken uitspraak doet over de licentie van Astana voor de World Tour. De wielerploeg is in opspraak geraakt door maar liefst vier dopinggevallen in de afgelopen twee maanden.

De UCI meldde woensdag dat de Kazach Victor Okisjev van de opleidingsploeg ook positief heeft getest. "Op 6 november is de zaak door

de licentiecommissie behandeld. De commissie zal eind november, begin december een beslissing nemen", aldus een woordvoerder van de UCI vandaag. Lieuwe Westra staat onder contract bij de ploeg en Lars Boom gaat ook voor het team rijden. Boom is niet blij met de dopingperikelen bij zijn nieuwe werkgever. "Daar baal ik stevig van", aldus Boom tegen de NOS. Hij wil er verder niet veel over kwijt. "Maandag zie ik ze voor het eerst op een trainingskamp in Italië."

Rug Federer baart zorgen

LILLE — Roger Federer speelt morgen de tweede enkelpartij in de finale van de Davis Cup tussen Zwitserland en Frankrijk. Hij neemt het op tegen Gaël Monfils. Dat heeft de loting vandaag uitgewezen.

Federer had in de aanloop naar de wedstrijd last van rugproblemen, maar is toch fit genoeg om te spelen. Stan Wawrinka en Jo-Wilfried Tsonga openen vrijdag de ontmoeting in Lille. Gisteren was het nog hoogst onzeker of tennisser Roger Federer wel in actie zou kunnen komen voor Zwitserland. Hij brak dinsdag de training in Lille af wegens rugklachten. "We moeten afwachten hoe het gaat", vertelde de kopman van de Zwitserse ploeg aan aanwezige verslaggevers. Federer meldde zich zondag al af voor de finale van het officiële WK tegen Novak Djokovic. Hij wilde zijn rugblessure niet verergeren. Federer is de grote blikvanger van de Zwitserse ploeg, die met Stan Wawrinka ook een uitstekende troef heeft.

Teambaas Mercedes: Moge de beste winnen

ABU DHABI — Teambaas Toto Wolff van Mercedes verkeert in de luxepositie dat een van zijn coureurs dit jaar wereldkampioen in de Formule 1 wordt. Hij spreekt voor de slotrace in Abu Dhabi geen voorkeur uit. "Moge de beste winnen. Het is een fascinerend jaar geweest en voor Mercedes het succesvolste ooit. Het team moet er nu er alleen voor zorgen dat Lewis Hamilton en Nico Rosberg het op faire wijze met elkaar gaan uitvechten."

De verliezer moet vooral niet wanhopen, benadrukt Wolff. "Natuurlijk is straks een van die jongens zwaar teleurgesteld, maar Lewis en Nico zijn allebei topcoureurs en kunnen nog jaren mee. Ze krijgen nog volop nieuwe kansen in hun carrière. Ik verwijs altijd naar 1984, toen Niki Lauda het kampioenschap nipt won voor Alain Prost. Het was Lauda's laatste titel, maar Prost zou daarna nog vier keer wereldkampioen worden."

Klassementsleider Lewis Hamilton voelt zich bepaald niet op zijn gemak voor de finale van de Formule 1. De Engelse autocoureur van Mercedes begint zondag weliswaar met een voorsprong van 17 punten aan de slotrace in Abu Dhabi, maar die marge is alles behalve veilig. In andere jaren was hij al vrijwel zeker geweest van de wereldtitel, maar met de dubbele punten die dit jaar zijn te verdienen kan het zomaar toch verkeerd aflopen voor de Brit die in 2008 de wereldtitel in de Formule 1 veroverde met slechts één punt voorsprong. "Achter-

overleunen? Ho maar. Ik moet voor de winst gaan, want die voorsprong geeft me geen enkele garantie", zegt Hamilton in aanloop naar de Grand Prix van Abu Dhabi op het futuristische circuit Yas Marina. "Er liggen 50 punten klaar voor de winnaar en dat is nieuw. Bovendien is het de laatste race van het jaar en daarin kan van alles fout gaan."

Hamilton won in het tweede deel van het kampioenschap vijf races op rij en leek gedeceerd af te stevenen op zijn tweede wereldtitel, maar zijn teamgenoot en rivaal Nico Rosberg heeft door zijn zege in de afgelopen Grand Prix van Brazilië de spanning er voor de laatste race danig op gezet. Als Rosberg ook in Abu Dhabi wint, moet Hamilton tweede worden. De derde plaats is namelijk 20 punten minder dan de winnaar. Hamilton: "Ik ben ouder en wijzer sinds mijn eerste titel in 2008. Die ervaring kan me helpen, maar toch benader ik deze race alsof ik voor mijn eerste titel strijd. Ik hoop alleen dat ik niet door pech wordt getroffen."

Rosberg voelt uiteraard de druk. De dominantie van Mercedes was dit jaar zo groot, met elf keer de eerste en tweede plaats in een Grand Prix, dat hij beseft dat feitelijk alleen een zege hem aan zijn eerste titel zal helpen. "We hebben allebei zo'n snelle auto, dus het zal moeilijk worden. Vooral omdat Lewis een vechter is die altijd tot het uiterste gaat. Maar hij kan fouten maken, dat hebben we in Brazilië nog gezien toen hij die spin maakte. Ik hoop dat zijn zelfvertrouwen toch een beetje een knauw heeft gekregen."

Titelverdediger Nigeria mist Afrika Cup

John Obi Mikel (l) mist met Nigeria de Afrika Cup.

UYO — Nigeria kan zijn titel bij de Afrika Cup niet verdedigen. De ploeg speelde gisteren in het laatste kwalificatieduel met 2-2 gelijk tegen Zuid-Afrika dat al zeker was van plaatsing. In dezelfde groep won Congo-Brazzaville met 1-0 bij Sudan waarmee het tweede werd achter Zuid-Afrika. Dat bezegelde het lot van Nigeria, dat als derde eindigde in groep A met te weinig punten om nog als beste nummer drie via de achterdeur de Afrika Cup te bereiken. Het toernooi begint op 17 januari in Equatoriaal-Guinea.

Van de toplanden bereikten Ghana en Ivoorkust pas in de laatste kwalificatieronde het eindtoernooi. Ghana won met 3-1 van buurland Togo en werd zo groepswinnaar in poule E waar Guinee zich dankzij een 2-0-zege op Uganda als tweede verzekerde van deelname. Ivoorkust, met sterren als Yaya Touré en Salomon Kalou, speelde thuis met 0-0 gelijk tegen Kameroen en eindigde zo als tweede in groep D.

Kameroen was al zeker van deelname aan het eindtoernooi. Na afloop greep de politie hard in toen supporters het veld betraden. Zevenvoudig kampioen Egypte slaagde er niet in om via de achterdeur alsnog de Afrika Cup te bereiken. De ploeg moest met twee doelpunten verschil winnen van groepswinnaar Tunesië maar verloor met 2-1. Daardoor werd het feest in de Democratische Republiek

Congo. Dat won met 3-1 van Sierra Leone en mag met 9 punten als beste nummer drie alsnog naar Equatoriaal-Guinea afreizen.

In groep B plaatste Mali zich dankzij een 2-0-zege op Algerije, dat al zeker was van de groepswinst. Kaapverdië, met de Dordtenaren Josimar Lima en Jeffrey Fortes, overkwam als veilige groepswinnaar in poule F hetzelfde. Het verloor met 1-0 van Zambia dat zich daarmee kwalificeerde. Het deelnemersveld van de Afrika Cup: Zuid-Afrika, Congo-Brazzaville, Algerije, Mali, Burkina Faso, Gabon, Kameroen, Ivoorkust, DR Congo, Ghana, Guinee, Kaapverdië, Zambia, Tunesië, Senegal en gastland Equatoriaal-Guinea.